

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 14 K, za pol leta 7 K, za četrt leta 3 K, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petite vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošilja naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnštva telefon št. 85.

Shod deželnozborskih volilcev v Kranju.

Impozanten je bil včerajšnji shod kranjskih deželnozborskih volilcev. Shod je sklical „Meščanski volilni odbor“ v Kranju in ga je obiskalo do 150 udeležencev, večinoma meščanov, pa tudi precej kmetov. Shod se je vršil v P. Mayrjevi restavraciji in se je odlikoval po navdušenju, ki je tekom celega zborovanja vladalo med vsemi udeležniki. Klerikalci so sicer nekaj stikali glave pred shodom, a na shod si niso upali in so se lepo poskrili. Najbrž so se spomnili na zadnji ljudski shod v Šiški.

Shod je otvoril g. Vinko Majdič, ki je dejal, da so zadnji dogodki v deželnem zboru napotili meščanski volilni odbor, da povabi deželnega poslanca g. Cirila Pirca, da poroča o teh dogodkih in o njih vzrokih. Pozdravi vse navzoče in izraža veselje nad veliko udeležbo. Predlaga, da se izvoli predsednikom shoda dr. Štempihar, kar je bilo z navdušenjem sprejeto.

Predsednikov nagovor.

Pozdravivši vse navzoče je dejal gospod predsednik:

14 dni pred Veliko nočjo je bila kranjska dežela najbolj zanimiv predmet cele države. Ko smo brali o sklicanju deželnega zbora, smo se čudili vsi. Čudilo se se vse stranke, vendar ta iznenadenost od ene stranke ni bila odkritosrečna. Ta stranka, klerikalna namreč, je uganjala komedijo s svojo iznenadenostjo in bila je tako nesramna, da so šli njeni voditelji celo interpelirali ministra. Vladni načrt volilne preosnove, predložen dne 2. aprila deželnemu zboru kranjskemu, je povzročil burne prizore. Ta načrt je političen unikum, ta volilna reforma je kardinalna nesmisel. Brez motivacije, brez statističnih podatkov, brez načela je podala vlada ta volilni načrt, ki je v najostrejšem nasprotju z resolucijo 17. novembra 1905 v kranjskem deželnem zboru. S

tem volilnim načrtom so hoteli vreči meščanstvu vrv okoli vratu (Res je). Meščanstvo bi ne imelo potem nobene besede. Ta nevarnost je k sreči preprečena. Naš meščanski volilni odbor vam hoče dati priložnost, da se izrečete o tem volilnem načrtu. Udeležba kaže, da veste ceniti važnost zadnjega deželnozborskega zasedanja.

Govornik predstavi oblastvenega zastopnika vladnega tajnika gospoda Ekla, imenuje zapisničarjem gosp. Janka Sajovica in da besedo deželnemu poslancu g. Cirilu Pircu, ki je burno aklamiran govoril

o volilni reformi za deželni zbor približno tako-le:

Čislani gospodje volilci! Politično življenje v Avstriji se giblje v zadnjem času skoro izključno v znamenju volilne reforme, zlasti pa še pri nas na Kranjskem. Vlada je predložila poslanski zbornici načrt volilne reforme za državni zbor, dne 2. t. m. pa deželnemu zboru načrt volilne preosnove za kranjski deželni zbor. Ker so pri obeh načrtih sodelovali naši klerikalci kot sebični svetovalci, je povsem naravno, da je v obeh slučajih naperjena ost volilnih preosnov proti našim mestom kot trdnjavam narodno-napredne misli na Kranjskem.

Ker je državni poslanec g. dr. Andrej Ferjančič vsled bolezni zadržan, hočem se jaz dotakniti vladnega načrta volilne reforme za državni zbor, v kolikor je to potrebno za lažje umevanje vladnega načrta volilne reforme za deželni zbor.

28. februarja letos je vlada predložila poslanski zbornici načrt volilne reforme, ki naj bi temeljil na principu splošnosti in enakosti. Vlada je izjavila, da naj bo zbornica pristen odsev narodnih, gospodarskih in kulturnih razmer posameznih narodnosti in dežel. Ta izjava je bila pa le preteza, da bi vlada lažje ljubkovala svoje ljubljence Nemce in stranke, ki stoje na njeni strani, pri nas torej klerikalce.

Volilni red, zasnovan strogo po načelih enakosti in splošnosti bi mi

Slovenci kot Slovani le pozdravili z največjim veseljem, saj dobimo potem Slovani veliko premoč v državi. No, ta volilni načrt je pa pravo norčevanje iz splošne volilne pravice. 9 milijonov Nemcev dobi 205 mandatov, 15 milijonov Slovanov pa le 25 mandatov več. Štajerski Slovenci naj bi dobili mesto 9 le 6 poslancev, 100.000 koroških Slovencev pa le enega, ki je pa še ta dvomljiv, dočim bi morali dobiti 3 mandate. Vkljub temu se naši klerikalci vnamajo za vladno volilno reformo in so pripravljeni vsak čas glasovati za ta nestvor! (Fej, izdajalci!) Iz zakaj? Zato ker je po njihovem posredovanju pri vladi prišlo do takega načrta. Ti ljudje, ki se tako radi tolčejo na narodni boben, in ki nastopajo, kot da je od njih odvisen obstoj slovenskega naroda, so zdaj pokazali, da zapostavljajo koristi celokupnega naroda svojim strankarskim, nizkotnim nakanam. (Sram jih bodi!) Dočim povsod drugod mesta, trgi in industrijalni kraji tvorijo zase mestne volilne okraje, so na Kranjskem na zahtevo klerikalcev vsi taki kraji razen Ljubljane izročeni na milost in nemilost klerikalcem. Tako so prejeli klerikalci za svojo izdajsko barantijo v državnem zboru takoj nekaj judeževih grošev na roko, ostala in sicer večja svota se jim je pa izplačala v podobi vladnega načrta volilne reforme za kranjski deželni zbor.

Kakor kaka katastrofa je vzneiril ta načrt prizadete kroge na Kranjskem. Že leta 1901. so klerikalci napeli vse sile, da bi dobili večino v kranjskem deželnem zboru, z njo pa v roko deželne finance, s katerimi so hoteli krpiti svojo ponesrečeno gospodarsko organizacijo (katoliško gimnazijo). Ker se jim to ni posrečilo, začeli so zahtevati preosnovo deželnega in deželnega volilne reda v smislu splošne in enake volilne pravice. To navdušenje in zahtevanje je bil pa le humbug, ker je bilo klerikalcem le na tem, da dobe večino v deželnem zboru in drugega nič.

Slovenska liberalna stranka se je vsekdar potožila za razširjenje volilne

pravice, samo to je zahtevala vedno, da se pravično razdele volilni okraji in se zajamči volilna svoboda (tako mora biti!), zato je 17. novembra lani v deželnem zboru glasovala za znano resolucijo skupno s klerikalci, ki so smatrali to za svoj imeniten uspeh in si par dni na to nadeli nov pestrobojen „židan gvant“ s „Slovensko ljudsko stranko“. A kako zasluži to ime?

Od vlade dne 2. aprila t. l. predloženi načrt volilne reforme je skrupčan s klerikalnimi nasveti, zato pa je taka politična lopovščina, kakršna se še ni zgodila v Avstriji, odkar živimo v ustavni dobi. Velikonočni zvonovi, o katerih je govoril deželni predsednik Schwarz, bi naj peli pogrebno pesem stranki, ki je bila vsak čas pripravljena za delo, in oznanjevali naj bi zmago in mir onim, ki so skozi štiri leta kradli svojim volilec denar iz žepa! (Res je to!) Liberalnim poslancem se je takoj zdelo potrebno, te zvonove prav korenito zavézati in z ragljami nekoliko „strašiti Boga.“

Volilna reforma ima namreč namen: 1.) ohraniti, veleposestnikom njih posest in če le mogoče nakloniti Nemcem še kak mandat (Lumparije!) 2.) osigurati klerikalcem brezpogojno večino v deželnem zboru in 3.) oiganiti meščanstvo in delavstvo za kolikor mogoče veliko mandatov in docela obglaviti narodno-napredno stranko. (Škandal!) Vsed tega so se znašli v ljubeznivem objemu klerikalci in Nemci, dasi se je še lansko leto dr. Šusteršič z vso lastno mu besnostjo zaganjal v veleposestnike in je bila vsaka najbolj poulična psovka, zabrušana v obraz Nemcem, najljubša beseda. V znamenju volilne reforme sta se našla brata in prav ginljivo ju je bilo gledati zunaj na hodniku, ko, kakor poje narodna pesem, „na klopi sta sedela in gledala v nebo“ — namreč stari lisjak baron Schvegel zastopnik okostenelega veleposestva in ljudski tribun poosebljene splošne in enake volilne pravice, dr. Ivan Šusteršič (drugi kameleon). In vlada je „požegnala

ljubezen to zvesto“ — čeprav je bil konkubinat!

Nemcem se ne more ravno zameriti, če se niso protivilni volilni preosnovi, ker jim ohranjuje še tudi krivično posestno stanje. Falotstvo pa je, da so se klerikalci pridružili Nemcem in jim pustili njih dosedanje ugodno pozicijo, ki ni v nikakem razmerju s številom Nemcev v deželi. To efjaltstvo je treba pibiti in to tembolj, ker je izšlo in stranke, ki se je obnašala, kot bi bila vzela narodnost v zakup in ki je slovenskim, liberalcem očitala leta in leta zvezo z Nemci in jo še zdaj očita, dasi smo imeli le taktičen dogovor glede gledališča, katero so hoteli klerikalci kot eminentno kulturni zavod uničiti. Sicer smo pa imeli v narodnem oziru ne le proste ampak tudi čiste roke. (Živio klici in ploskanje.) Nemci in klerikalci se zdaj drug drugega sramujejo in se opravičujejo, da ne obstoji med njimi nobena zveza. Oboji lažejo. Zveza je morala obstojati že pred 2. aprilom t. l., sicer bi ne mogli tako skupno nastopati dan.

G. govornik se je pečal nato podrobno z volilno reformo. Z novim volilnim razredom ne bo pomagano nobenemu sloju, najmanj pa delavstvu, za katerega imajo klerikalci tako dolge gibčne jezike. Tudi kmet ne bo imel nobenega haska od tega volilnega razreda, ker izvoljeni bodo klerikalni sebičnejši, ki se menijo le za lastni žep. Vlada je to dobro vedela, vendar ker je klerikalnemu molohu hotela vreči v žrelo meščanstvo, uradništvo, trgovstvo in obrtništvo, zato je storila tako, kot je bila želja dr. Šusteršiča in njegovih lepih tovarišev.

G. govornik je kritiziral nato § 3 zakonskega načrta za spremembo volilnega reda na Kranjskem in opozarjal na gorostasne krivice, ki jih je zagrešila vlada skupno s klerikalci hoteč enkrat za vselej ubiti meščanstvo in delavstvo in vsako svobodnomiselno gibanje.

Nadaljeval je:

Taka volilna reforma je bila se-

njemu pa ne bo moglo nobeno sodišče priti do živega.

To je trajalo več dni zapored — potem pa se Sancin dva dni ni oglasil.

Marka in Lavro je prevzelo veselo upanje, da ga več ne bo. Marko je ves dan prežal pri oknu, če se Sancin prikaže, a ni ga bilo.

Naslednji dan je bil topel in lep in Lavra je želela, da bi jo posadili na stol in primaknili k oknu, da se naučijo toplega pomladanskega zraka.

Molče je slonela na stolu, držeč Marka za roko. Naenkrat je zakričala, blazno, grozno.

„Tam je... tam je...“ Marko je pogledal na stran, kamor je Lavra pokazala.

Na podstrešnem oknu nasprotna hiše je zagledal Sancina, ki je grozeče vihtel velik nož.

V tem hipu se je Lavra sklonila kakor brez zavesti.

Marko jo je objel, a prepozna je bila vsaka pomoč. Lavra je padla na stol mrtva. Umrla je bila od strahu.

(Dalje prih.)

LISTEK.

V hiši žalosti.

Povest iz tržaškega življenja; spisal Vinko Ruda.

(Dalje.)

Zadovoljen s svojim uspehom se je Sancin dostojanstveno oddaljil, med tem, ko je stara ženica, vsa iz sebe, bežala v hišo žalosti, kjer je vse prebivalce alarmirala in s svojim poročilom o pogovoru s Sancinom vzbudila občno preplašenost.

Lavrina postrežnica je bila tako prestrašena in razburjena, da je jokaje prihitela k Lavri.

„Kaj se vam je zgodilo? Govorite vendar... Mene je že itak strah.“

Postrežnica je sicer komaj čakala, da bi mogla povedati, kaj se je zgodilo, ali njena navada je bila, da se je pustila vselej prositi in tej navadi se tudi zdaj ni izneverila.

„Ah... nič posebnega... same neumnosti... ali prestrašila sem se vendar... že zaradi vas.“

Lavra je bila v svoji bolehnosti lahko razdražljiva in ker se je že itak bala Sancina bolj kot smrti, jo je hipoma prevzel strah.

„Gotovo si nekaj izvedela o Sancinu... morda je bil celo tu... Moj Bog, bodi usmiljen...“

„Če hočete že na vsak način vedeti... dobro... Sancin se je oglasil,“ je rekla postrežnica.

Lavra je obupno zakričala in potem od slabosti padla nazaj na posteljo, iz katere se je hotela dvigniti.

„Nič se tako ne bojte, gospodična... zdaj se res še ni ničesar bati. Sancin se ne upa v hišo... Najbrž ve, da je zastražena. Ali srečal je neko znanko in jo vprašal za vas.“

„Kaj je rekel?“ je dihnila Lavra.

„Kaj naj bi rekel?“ je ponavljala postrežnica in primaknila stol ter se usedla. „Grozil je, kakor imajo pač moški navado, če se jim da slovo.“

„A kaj je rekel? Sancin je grozil?“

„No... govoril je tako, kakor bi vas hotel umoriti.“

Novič se je iz Lavrinih prsi izvil klic boleznega obupanja in koj nato je bolnica bruhnila kri, da je bila hipoma vsa postelja okrvavljena.

Šele zdaj je prišla postrežnica na misel, da bi bila morala molčati. Poslala je hitro po zdravnika in po Marka, v tem pa pomagala Lavri, kakor je vedela in znala, mehanično in brez sočutja, kakor pač delajo posli.

Zdravnik je kmalu prišel, zapisal neka zdravila in potem odšel mrmraje, da je jetičnim ljudem itak težko pomagati in da zna vsako novo razburjenje povzročiti smrt.

Marka je zdravnikovo pojasnilo toliko bolj potrlo, ker je Lavro popadla mrzlica. V tem stanju je reva trpela strašne bolečine. Neprestano je kričala, neprestano se borila s Sancinom, vedno je imela fantazije, da jo hoče Sancin umoriti.

Šele naslednjega dne se ji je obrnilo na bolje. Mrzlica je ponehala in Lavra je proti večeru zaspala.

Oster žvižg jo je vzbudil iz sanj. Planila je pokonci.

„Marko — pred hišo je Sancin.“ V istini je bil Sancin šel mimo hiše in zažvižgal, kakor v prejšnjih dneh, kadar ni imel hišnega ključa pri sebi.

S tem žvižgom je hotel opozoriti svojo žrtev, da je na straži, da ni pozabil na svojo grožnjo in da hoče izvesti svoje maščevanje.

Zopet je Lavro prevzel strah. Zaman se je Marko trudil, da bi jo pomiril. Lavra ga niti slišala ni. Marko se je rotal, da mora Sancina ugonobiti, ali ni vedel, kako bi to storil.

Sancin se je zdaj po dnevi zdaj ponoči prikazal pred hišo, je dvakrat ali trikrat zažvižgal in potem hitro odšel, dobro vedoč, kak blazen strah so njegova znamenja obudila v Lavri. Izvedel je bil, da je Lavra nervozna, da jo je bolezen do skrajnosti oslabila, da trepeti, če se nanj le spomni, in zato jo je trpinčil s svojimi žvižgi, hoteč jo tako polagoma usmrtiti. In smejal se je satansko zadovoljno, če je pomislil, da pride trenotek, ko bo Lavra iz strahu pred njim izdihnila,

veda nesprejemljiva za narodno-napredno stranko, za zastopnike mest in trgov. Narodno-napredni poslanci so smatrali za svojo dolžnost, da preprečijo to volilno reformo in ker deželni glavar 15 od njih vloženih nujnih predlogov, ki bi se morali takoj obravnavati, ni hotel dejati na dnevni red, so začeli s hrupno obstrukcijo; to se jim je zdelo potrebno, ker je prišel škof v zbornico in bi Nemci in klerikalci sprejeli volilno reformo kar en bloc, ker bi imeli le z njegovim glasom zadostno večino. Mesto velikonočnih zvonov se je glasil kravji zvonec in boben je pel pogrebno pesem volilni reformi! (Ploskanje.)

V silobranu smo storili ta korak, dobro vedo, da vas, meščanstvo, rešimo s prepričenjem volilne preosnove gotovega političnega pogina. (Gotovo!) Glavar je zaključil zvečer 4. t. m. sejo z besedami: „Ljudstvo bo sodilo o teh dogodkih“. Da, na vas je, gospodje volilci, da izrazite svoje mnenje. (Klici: Bomo že obsodili te naše sovražnike!) Narodno-napredni poslanci smo si v svesti, da smo storili svojo dolžnost in zato mirno pričakujemo vaše sodbe.

Burno gromovito ploskanje in viharji živio-klici so zadoneli po zborovališču.

Na to je prebral gosp. Pollak sledečo

resolucijo:

Današnji shod narodno-naprednih volilcev mesta Kranj jemlje odobruje na znanje poročilo gospoda deželnega poslanca Cirila Pirca ter izreka njemu in njegovim tovarišem somišljenikom v dež. zboru svoje popolno zaupanje in zahvalo, to pa osobito zaradi njihovega neustrašenega in pogumnega odpora zoper nameravani atentat na volilno pravico meščanstva in delavstva.

Resolucija je bila soglasno in z navdušenjem sprejeta.

Nato je govoril gosp. dr. Josip Kušar z gromovitimi Na zdar-klici pozdravljen

o organizaciji narodno-napredne stranke.

Govoril je sledeče:

Častiti navzoči! Da ne bode nobenega dvoma, moram predvsem poudarjati, da imam v mislih položaj, kakršen vidimo pri nas na Gorenjskem. Drugi kraji — druga mesta, druge razmere, druge potrebe.

Govoriti mi je kot članu izvrševalnega odbora o organizaciji naše narodno-napredne stranke. Da nam je take organizacije potreba, to leži na dlan in to nam je dokazalo ravno kar minolo deželnozbornsko zasedanje, ki se je, kakor ste pravkar čuli iz ust našega g. deželnega poslanca, izvršilo s tem, da so zastopniki mest z brahijalno silo bili primorani braniti korist mesta in trgov, v sled česar se je zborovanje proti volji političnih nasprotnikov odgodilo; ako bi naši poslanci ne bili posegli po tem naj-najskrajnejšem sredstvu, po sredstvu bučeče obstrukcije, onda bi zavladal nad našimi mesti in trgi črni klerikalizem, onda bi se šopirili z gospodstvom nad našimi mesti in trgi ljudje, ki nimajo prav nikakih meščanskih interesov, ki bi torej naših koristi niti zastopati ne mogli in zavladala bi nad nami roko v roki s klerikalizmom tista grda ničvredna nemškutarja (Res je!), ki je morila v zvezi z odrevenelim birokratizmom naše meščanstvo do približno l. 1880., ko smo jo potisnili čez prag (Prav je bilo!), tisto meščanstvo, ki je bilo od nekdanjega steber narodne olike, narodnega napredka in pa prvi gojitelj svobodne misli. — In ravno Kranj se more ponašati s to prednostjo, da je to lepo naše starodavno mesto, s pravico nazvano metropola Gorenjske, bilo prvo, ki je otrslo raz sebe okove nemškutarskega suženjstva, da se jih je oprostilo, je volilo prvega slov. poslanca v deželni zbor (Ploskanje in Živio-klici) in s tem dalo pravec drugim slovenskim mestom in trgov, kako jim je postopati, da si pred slovenskim svetom osvetlijo lice.

To tradicijo je mesto Kranj varovalo do zadnjega.

V zadnjem deželnozbornskem zasedanju pa se je poskusil napad na to slobodno meščanstvo, napad na trdnjave pravega narodnjaštva, napad na trdnjave slobodne misli. (Res je!) — Hvala Bogu, da se je ta nakana izjalovila, in hvala našim poslancom, da so to nakano, čeprav z najskrajnejšimi sredstvi, preprečili. Zavladala bi bila prej ko prej strahovlada srednjeveških prvih stanov, duhovščine in graščakov v korist bisagam in lačnim žepom. (Dobro!) Kdo bi bil pri tem tepen? Meščani, kmetje in pa delavci.

Bili so časi, ko je med našim narodom tlačanom, bodisi meščanom, bodisi kmetom gospodaril ali graščak ali pa menih. Nobenega pravega prometa ni bilo, ker se niti meščan niti kmet ni mogel svobodno gibati ter je sad njegovega truda in dela zlezal v malho nenasitnega graščaka, ozir. samostana.

Prišlo je pa sčasoma drugače. Zavedni meščani so se znali osvoboditi mučnega jarma, dobili so svoje pravice in svoboščine in pričelo se je novo življenje tako za meščana, tako za kmeta. Trgovina je zacvetela in se jela širiti, promet se je povzdignil in prinesel blagostanje v deželo.

Dasi so se mesta bistveno razlikovala od kmetijskih naselbin, kakor je to še tudi danes, vendar ne smemo prezreti fakta, da se opaža od nekdanj do danes najozži stik med kmetom in meščanom ter obratno. Meščan navezan je na kmeta, kmet pa na mesto. Kdor kaj drugega trdi, je ali nevednež, ali pa zloben hujskač. Da je ta medsebojni stik v istini obstoječ, to je popolnoma naravno in to vidimo vsak sleherni dan, Kmet je producent, meščan po svoji večini trgovec in obrtnik, ki kmetске produkte v denar spravi (Res je!); nasprotno pa kmetovalec brez mesta živeti ne more, ker potrebuje obrtnih izdelkov in trgovskih predmetov, katerih si sam iz matere zemlje pod nobenim pogojem izkupati ne more.

In ravno za Gorenjsko velja to v največji meri — to nam kažejo naši semnji, naši tržni dnevi. Zavračati se mora torej hujskajoča neresnica, kakor da bi samo meščan živel od kmeta; tudi kmet živi od meščana, kajti to je nepobitna naravna resnica. Večnih, naravnih resnic pa ne more s sveta spraviti nobeno zavijanje, nobeno hujskanje. Na podlagi tega pa je naše stališče tako, da obsojamo tisto grdo hujskanjekmetškega prebivalstva zoper meščanstvo, ki se je v zadnjem času jelo na prilog strankarskim interesom tako grdo propagirati, kajti od tega nima praktičen meščan nič, še manje pa kmet — pač edino, kar bi se s tem dalo doseči, je sovražstvo med tema slojema in to je tudi namen naših nasprotnikov, da bi to uživotvorili, ker bi potem njim cvetela in zorela pšenica, katero je kmet sejal. Do takega sovraštva pa priti ne sme, ker sta s tem prizadeta in oškodovana obadva delujoča sloja na korist tistih, o katerih že rimski pesnik pravi, da so „fruges consumere nati“, po dr. Šusteršičevi slovensčini rečeno nič delati, pa vse požreti. (Bučen smeh.)

Če pravijo, da so „za kmeta“, je to zgolj fraza, njim je za gospodstvo nad kmetom in meščanom, kakor se je to godilo v srednjeveških odnošajih. To je pokazalo zadnje deželnozbornsko zasedanje. Poudarjati pa moram takoj tukaj, da se boj narodno-napredne stranke proti klerikalizmu ne bije zaradi tega, ker bi našo stranko morda vodilo sovraštvo do duhovskega stanu. To ni res. Imamo še vzornih duhovnikov in te tudi spoštujemo in čislamo, in sicer bolj iskreno in resnično, nego tisti, ki imajo to spoštovanje vedno in povsod le na jeziku. (Resnica!) Naš boj pa velja tistim brezdomovincem, naj so potem maziljeni ali pa ne, ki izkoriščajo našo vero za bojno kopje, za sredstvo v to svrhu, da bi zatrli svobodno misel v slovenskem narodu, da bi zatrli procvit in napredek v vseh panogah tega v istini dobrega in poštenega ljudstva, da bi s poneumnevanjem mas dobili v roke vajeti in bič. (Res je!) Da se to ni zgodilo, se ima v svoj prilog zahvaliti me-

ščanstvo v prvi vrsti ravno slovenski kmet.

Kakor hitro pa izgubi kmet stik z meščanstvom, izgubi vsako zaslombo in zaščito in tlačani bode zopet, kakor je tlačani v prejšnjih stoletjih graščakom in samostanom.

Če se meščanje potezajo za svoje pravice, je iz teh pravic izvirajočih dobrot deležen tudi kmetovalec. V tem smislu se nam je treba organizovati. Prvo in vrhovno pravilo nam bodi: korist in dobrobit slovenskega naroda ter njegova samostojnost v njegovem razvoju.

Nikdar ne bomo pritrdili načelu, da je hujskati z ozirom na strankarske koristi stan zoper stan; meščan in kmet naj složno živita in vzajemno delata in, če hoče pri tem sodelovati veleposestni in duhovski stan, dobrodošel, saj se pošteni ljudje brez zahrbtnih misli, ki imamo pred vsem začrtan blagor narodov, lahko znajdemo pri istem delu, pri istem stremljenju, čeprav vsak po svojem potu korakajoč. (Pritrjevanje.) Pota so različna, smoter je lahko isti.

Da pa temu danes ni tako in najbrže v doglednem času tudi še ne bode, to pa ni krivda naše stranke, ki je vsikdar nastopila odkritosrečno; to je krivda tistih, ki se tudi zveze z Nemci ne plašijo, če treba kmeta zoper meščanstvo nahujskati, če treba napredno meščanstvo ubiti in oropati njegovih naravnih pravic, pravic z ozirom na inteligenco, z ozirom na davčno moč. — Ravno radi tega pa je potrebno, da vodstvo naše stranke deluje na to, da razbistri pojme, da vžge luč resnice kmetskemu prebivalstvu, da mu pokaže, kje naj išče svoj prijatelj, katerih eksistenc naj se pa izogiba, da pa na drugi strani krepko podpre s svojim vplivom meščanski in z njim spojeni delavski stan ter nastopi s tem pot realne politike v blagor celokupnega naroda slovenskega. (Pritrjevanje.) — Saj smo vsi sinovi ene matere, slovenske domovine, (Res je!) in mislim, da je nepotrebno, če bi se posamezni narodovi sloji na ljubo gotovim sebičnikom med seboj sovražili in klali. (Res je!) V edinosti je moč. Te moči pa potrebujemo pred vsem napram kletim našim sovragom-tujcem, ker „ošabno nosijo ti po koncu glave“, tistim priseljenim Nemcem, ki so se pri nas okoližili in nam hočejo sedaj zapovedovati (srake); potrebujemo pa te moči tudi v boju proti tistim brezdomovincem, ki so označili ljubezen do domovine, ki so označili absolutno narodnost in rodoljublje za — greh. Prvi imajo v rokah kapital, drugi pa kapital in naravno stanovsko organizacijo — oboji pa na svoji strani vlado.

Težak boj ima torej narodno-napredna stranka napram obema nasprotnikom, toda zaupanja v svojo moč toliko časa ne bomo izgubili, dokler nosimo v svojem srcu najdragocenejši zaklad, ki je jači od materialnih kapitalov, to je zaklad, ki se imenuje „nesebična ljubezen do slovenskega naroda in mile nam domovine slovenske.“ (Resnica!) (Burno ploskanje.) Boj! odkrit boj je naše geslo. (Gotovo!) Da pa v tem boju tudi zmagamo, treba nam je edinstva vseh tistih, ki dobro mislijo za svoj narod. V vsakem večjem kraju se osnuj nekak pododbor, ki potom dne 25. marca 1906 izvoljenih zaupnih mož sporočaj svoja mnenja, želje in zahteve izvrševalnemu odboru v Ljubljani. Le-ti pododbori naj bodo v vednem stiku s prebivalstvom bodisi v mestih, trgih ali po deželi; oni naj bodo tisti aparat, ki naj podučuje ljudstvo glede političnih pravic, ki naj prežene dvome in nasprotstva, ki naj spaja ne pa razdvaja posamezne stanovce. Le-ti pododbori naj prevzemo v svoje roke politično agitacijo ne samo tik pred vsakojakimi volitvami, ampak zdržema, da se ne bode zgodilo stranki, kakor se je zgodilo pri zadnjih trgovskih in obrtnih volitvah, ko so bile glasovnice po nasprotnih agitatorjih pobrane in sicer tudi pri tacih volitvah, ki veljajo za pristaše naše stranke. Sploh naj se v naši organizaciji pojavi svež, pomladanski vzduh, ki nas vabi kvišku, ki nam veli na-

prej in ki nam kaže potom vstrajnosti in resnega dela cilj narodne in duševne slobode.

V to svrhu vas vabimo imenom izvrševalnega odbora na vstrajno skupno delovanje v korist in prospeh celokupnega naroda slovenskega. Vi, častiti someščanje, ste pa v prvi vrsti poklicani, da visoko držite prapor narodnosti in slobode, kajti meščanstvo je tisti stan, kjer se osredotočuje narodova moč in s tem narodov blagor.

Odrinite vsakega hujskača od sebe, držoč se vedno načela: Sveto služimo domovini sveti! Na zdar! (Burno dolgotrajno ploskanje in Živio- ter na zdar-klici.)

K besedi se je oglasil g. Vinko Majdič. Iz ravnokar čulih besedi, dejal je, smo spoznali, da je nastopila za narodno-napredno stranko pomlad, v kateri se ta stranka oživi in okrepi. Naj bi ta stranka postala močna, nepremagljiva, ob katero bodo zastopaj butali črni valovi klerikalizma.

Govornik je prebral nastopno

resolucijo:

Danes na volilnem shodu zbrani narodno-napredni meščani mesta Kranj izražajo soglasno svoje zaupanje izvrševalnemu odboru narodno-napredne stranke, kateri naj v isti smeri, kakršno je začrtal sedanjí dejanski položaj slovenskega naroda, deluje skozi in skozi v naprednem smislu v splošno probujo vseh stanov slovenskega naroda, ki bodi prava in resnična podlaga boljših časov naroda-tlačana.

Tudi ta resolucija je bila soglasno in z navdušenjem sprejeta.

G. Janko Sajovic je prebral brzojavko škofjeloškega župana gosp. Lenčka, ki je vsled bolezni zadržan, se udeležiti zborovanja in pozdravlja shod.

Ker se ni noben govornik oglasil k besedi, zahvalil se je predsednik g. dr. Štempihar še enkrat za obilo udeležbo. Zavest imam, da ste prišli vsi brez vsakega pritiska kot prosti možje, vneti za stvar, za katero se gre. Stvar, ki se opira na take ponesne volilce, ni izgubljena.

Shod se je izvršil v najlepšem redu in mirnosti, kar je najboljši dokaz, da so narodno-napredni volilci inteligentni ljudje, ki vedo ceniti resen položaj časa. Zato: čast jim!

Volilna reforma.

Dunaj, 23. aprila. V poslanskih krogih dvomijo, da bi vlada zadovoljila stranke s svojimi kompromisnimi predlogi. Na nemški strani priznavajo dobro voljo barona Gautscha, niso pa zadovoljni s številom pomnoženih mandatov. Baron Gautsch namerava baje že jutrišnji seji odseka za volilno reformo oficijalno naznaniti svoje kompromisne predloge. Ako se med strankami doseže sporazumjenje o vladnih predlogih, prestopi se takoj k parlamentarizovanju ministrstva, za kar je krona že dala privoljenje.

Praga, 23. aprila. Voditelj čeških agrarnih poslancev je izjavil, da je vladna volilna predloga za njegovo stranko nesprejemljiva. Ako se število čeških kmetijskih mandatov ne pomnoži, pač pa se pomnože enostransko nemški mandati, bodo agrarci nastopili proti predlogi z vso brezobzirnostjo.

Lvov, 23. aprila. Na volilnem shodu, ki so ga priredili poslanci demokratične frakcije poljskega kluba, se je sprejela resolucija, ki poziva demokratične poslance, naj delujejo z vsemi sredstvi za uresničenje vladne volilne reforme.

Novi položaj na Ogrskem.

Budimpešta, 23. aprila. Volilna borba se je razvila zelo živahno po celi deželi. Nemađjarske narodnosti nimajo mnogo upanja, da bi spravile več svojih poslancev v parlament, kakor so jih imele dosedaj. Sasi so sklenili, da bodo tam, kjer tekmujeja mađjarski in rumunski kandidat med seboj, glasovali za mađjarskega kandidata.

Državni tajnik v finančnem ministrstvu Aleksander Popović je izpovedal svojim volilec v Budapešti, da namerava vlada izvesti velike reforme na finančnem polju. Minister Kossuth baje proučava drugo železniško zvezo z Reko.

Ministrski predsednik dr. Wekerle je izjavil neki delavski deputaciji, da se vlada resno bavi z zavarovanjem delavcev za starost.

Minister Polonyi je rekel na shodu v Budapešti, da mora vsak volilec biti Oger in patrijot. Politične pravice se ne smejo izrabljati proti državi.

Neredi v italijanski vojni mornarici.

Milan, 23. aprila. Preiskava o upravi v vojni mornarici je pokazala, da so mesto iz jekla rabili topove iz litega železa in da so pri strelnih poskusih rabili skrajno slabe oklopne plošče in še slabejše krogle.

Ministrska kriza v Srbiji.

Belgrad, 23. aprila. Danes se je sestala skupščina. Prečital pa se je samo dopis ministrskega predsednika, ki naznanja demisijo vlade, nato pa se je skupščina odgodila, da se sestavi nova vlada. Skoraj gotovo prevzamejo vlado samostojni radikali pod predsedstvom Nikole Nikolića, predsednika skupščine. V dveh dneh bo vlada sestavljena.

Iz Turčije.

Carigrad, 23. aprila. Sultan je naročil, naj se avstro-ogrsko eskadra, ki pride ta teden v Rhodus, slovesno sprejme in pogosti. V ta namen je zboroval večeraj izredni ministrski svet.

Ruska državna дума.

Petrograd, 23. aprila. Iz dosedanjih volitev je dobila ustavna demokratična stranka 70% vseh mandatov. Stranka pa se v dumi razcepi v brezobzirno opozicijo in v zmerne demokrate (kadeti). Zadnji bodo najresnejša skupina v dumi ter se bodo bavili z važnimi reformami. Vlada si prizadeva, da pridobi zmerne demokrate za svoj centum.

Spomenica o položaju na Daljnem Vztoku.

Petrograd, 23. aprila. Izvrstni poznavalec Daljnega Vztoka, Bašenov, je izročil načelniku generalnega štaba spomenico, v kateri napoveduje novo vojno z Japonsko za neizogibno. Bašenov je napovedal že leta 1897. prvo vojno z Japonsko in tudi poraz Rusije. Glede druge vojne pravi, da bo gotovo izbruhnila v šestih letih, ker ima Japonska svojo armado in mornarico pripravljeno in zagotovljeno pomoč Anglije. Mir v Poursmouthu je le kratko premirje. Japonska si hoče za vsako ceno prilastiti ruske nabrežne pokrajine v Daljnem Vztoku in Kamčatko. Rusija se bo morala boriti proti dvema sovražnikom, zaradi tega mora pustiti svojo mađjarsko armado na Daljnem Vztoku, utrditi mora vse postojanke vključno japonskim ugovorom ter si priskrbeti v inozemskih ladjedelnicah močno brodogrje.

Slovensko gledališče.

(Občni zbor „Dram. društva“.)

Kakor smo že poročali, se je vršil občni zbor „Dramatičnega društva“ dne 20. t. m. Priobčiti imamo še poročilo intendantice in blagajnikove poročilo. Dasi se je izrekla na obnem zboru soglasna želja, da bi priobčili zlasti intendantno poročilo v popolnem obsegu, nam je to vsled njegove obširnosti na vsak način nemogoče in ga moramo skrajšati v toliko, kolikor ga je v naslednjem priobčenega.

Poročilo intendantice.

Intendant slovenskega gledališča, g. Fran Govékar, je poročal naslednje: Po navadi je predstojatelj poročilo podajalo tajništvo. Toda tekom let je prišel odbor našega društva do spoznanja, da je za prospeh zavoda in njegovega rednega poslovanja najprimernejše, da ima vodstvo gledališča v rokah edinole intendantca, sestojéča

iz treh članov, dočim so ostali člani odbora le intendantni svetovalci ter neodločujoče edinole pri sklepanju angažmajev, pri sestavljanju repertoarja in pri večjih denarnih izdatkih. Na ta način se dvigne enotnost eksekutivne ter se s tem dvigne intendantna avtoriteta in obenem disciplina. Ta način se je obnesel letos prav zadovoljivo. Intendanca si je s tem res naložila dela in skrbi, brez katerih pri našem gledališču ne mine dan, vendar pa brez strahu prevzema nase tudi vso odgovornost, vse napake in končno tudi vse ponižne uspehe. Intendanca si ne domišlja, da je vedno zadela pravo in to tem manj, ker vodstvo našega gledališča nima niti najnujnejših umetniških in gmotnih sredstev za zavod, ki v vsakem oziru še vedno globoko tiči v diletantstvu in malomeščanstvu! Vkljub temu naj si nikdo ne domišlja, da bi v danih razmerah in brez dolgoletne prakse znal in mogel z razpoložljivim materialom in z določenimi sredstvi doseči pri našem gledališču več, kakor smo dosegali mi. Kritikovati, ostro, brezobzirno grajati zna pri nas že vsak ignorant in ljudje, ki nimajo niti najbledejšega pojma o intendantski praksi, so v svojih zahtevah najneumnejši in najarogantnejši. Brez pretiravanja lahko trdim, da bi lažje opravljal predsedniške posle vseh neštevilnih ljubljanskih pevskih društev, kakor edini posel intendant slovenskega gledališča. Tu je treba izredne marljivosti, jeklene vztrajnosti, stoletne mirnosti in neizmerno angelskega zadržanosti lastnega ponosa in lastne časti. Osobne žalitve, zahrbtnosti, najpogostejša zlorabljanja in brezvestnosti je zlasti pri našem gledališču toliko, da bi moral človek izgubiti vsako spoštovanje pred gledališko umetnostjo, ako bi ga ne bila priroda obdarila z največjo porejjo flegme in humorja.

Odstopajoča intendanca je storila vse, kar je mogla in znala. Opravljala je vodstvo slovenskega gledališča iz golega rodoljubja in z najčistejšo ne-sebičnostjo. Nočemo se hvaliti, a eno moramo pibiti. Izmed 195 ljubljanskih društev nima nobeno toli razsežnega, v tolikih umetniških strokah delujočega in s tolikim denarnim prometom razvijajočega se delokroga. Naše društvo je najodličnejše in biti njegov odbornik je največja čast, ki se more doseči v našem društvenem življenju, samo da se za to čast nihče ne potezuje, nihče ne mara stopiti v odbor dramatičnega društva. To je značilno in govori s stoterimi jeziki, da mora biti odborništvo v našem društvu izredno težavno in nevaležno. Zato se mu odtegajo ljubljanski gospodje, ki toli radi igrajo prvo violino in ki nahajajo na našem delu toliko graje vrednega.

To je treba povedati naši publiki, ki sanja vedno o čarobnih prijetnostih gledališkega vodstva. Naglasiti se mora vnovič, da „Dramatično društvo“ opravlja čisto golo tlako, od katere ima korist le občinstvo in v prvi vrsti naše stolno mesto. Mi tlačani smo celi kranjski in ljubljanski, do našamo največje sploh možne žrtve ter hlapčujemo iz čiste narodne zavednosti; zato pa odklanjamo vsak poskus, da bi se z nami postopalo kot s sijajno plačanimi nastavljenici! Čas bi pa že bil, da bi bilo tega hlapčevstva konec ter se odreši „Dram. društvo“ s tem, da se kreira bodisi pri deželi bodisi pri mestu služba nastavljenega intendant, ki se bode imel baviti le z našim gledališčem.

V minoli sezoni je gojila intendant zopet dramo, opero in opereto. Tolika raznoterost je za naše razmere preveč in naravna posledica tega je, da se nobena stroka ne more vzgajati do popolnosti tako da se mora vedno ta ali ona zanemarjati. Ako bi hoteli imeti izvrstno zastopane vse stroke, morali bi angažirati še enkrat več članov in zlasti več prav dobrih članov, česar pa naša blagajna ne prenese in se moramo ubijati vsled tega z ljudmi, ki jih večkrat poberejo kar s ceste. Poleg sedanjega kapelnika bi morali imeti vsaj še spretne korepetitorja ter tudi še svoj gledališki orkester, kajti dosedanje razmerje z vojaško godbo je za redno poslovanje opere, operete in spevoigre nevdržljivo in povzroča zavodu največjo gmotno škodo.

Intendanca je takoj spočetka sezone sprevidela, da ji bo možno uspešno delovati le na polju opere in operete, zato sta se ti dve stroki najbolj gojili. Da pa smo imeli pri tem velike nepravilnosti z nekaterimi igralci, se znano. Najtežja kolkja na opernem vozu je že dolgo naš orkester, letos je pa bil še prav posebno velika zavora, ker je sodeloval pri brezbrojnih koncertih v „Unionu“ in drugih restavrantih in kavarnah, tako da se je morala intendanca za vojaški orkester upravit boriti, večkrat so bili pa pri predstavah celo glavni instrumentje jako slabo zasedeni. Mesto da bi imeli godci sami in z vojaškim kapelnikom vsaj eno predvajo, jih mora naš kapelnik obdelovati še čisto „na surovo“

in tudi to „čitanje“ je treba plačati. Kakor hitro pa je naš kapelnik izven vojašnice, se godci za svoj gledališki penzum ne zmenijo nič več dotlej, da se jih pozove k gledališki skušnji z ensemblom.

Naš dosedanj diletantovski operni zbor je premalo izvežban in zato muzikalno jako nezanesljiv. Vzrok je ta, da se morejo skušnje za zbor vršiti le zvečer in ob nedeljah dopoldne in ker se operni zbor ne more udeležiti nobene generalne skušnje na odru, ki se vrše le dopoldne ali popoldne. Ker se mora zbor svojih vlog naučiti v 14 dneh do 3 tednih, ko ima le 9 do 11 skušenj vsega vkup — „Glasbena Matica“ se je svojimi inteligentnimi pevci učila 3½ meseca po 2—3 večere na teden vselej po poldrugo uro „Visoko pesem“, predno je nastopila v koncertu — potem ni čudno, da naš operni zbor obtrtnikov in delav pri najboljši volji ne more nastopati umetniško! Da se to odpravi, treba bo angažirati vsaj 4 pevce in 4 pevke stalno, da bodo na razpolago ves dan. Preskrbeti bo pa treba tudi za pamešeni plesni tečaj za oba zbora, kajti neki naši pevci ne znajo zaplesati niti preprostega valčka ali mazurke!

V splošnem smo imeli letos šest novih oper (t. j. Čajkovskega „Pikovo damo“, Weisssovega „Poljskega žida“, Rossinijevega „Brivea iz Sevilje“, Lortzingovega „Carja in tesarja“, Hummelovo „Maro“ in Puccinijevo „Tosco“) ter dve novi opereti (to je Planquettev „Kornevilske zvonove“ in Dollingerjevega „Don Cezarja“); poleg tega 4 opere starejšega repertoarja (Verdija „Trubadur“ in „Aida“, Smetanovega „Dali-borja in Weberjevega „Čarostrelca“) in eno starejšo opereto (Straussov „Cigan baron“)... Operi „Brivea“ in „Car tesar“ sta ležali od prejšnjih intendantov že par sezone kompletno pripravljene ter sta se končno morali uprizoriti, zlasti ker se je hotelo enkrat poizkusiti tudi s komično opero, ki dosega uspehe povsod, zlasti se pri široki publiki. Poizkus pa se — žal — ni posrečil, dasi bi morala vsaj kabinetna Rossinijeve glasba v „Briveu“, v tem vzoru komične opere svetovnega slovesa, zanimati tudi naše občinstvo! A tudi Weissov „Poljski žid“ s svojo mojstrsko moderno glasbo vzlic prav dobri izvedbi ni našel trdnega pričakovane odziva občinstva. Pripravljati za naše občinstvo repertoire je isto, kar — stavi v loterijo.

Operete imajo — kakor povsod — seveda tudi pri nas vedno velik gmotni uspeh, kar sicer ni dokaz posebnega okusa, a za gospodarja naše blagajnice najzanesljivejši kazipot. Delovanje z opereto pa je izredno težavno, ker operetnih pevcev in pevke sploh nimamo ter nam predvsem manjka domače operetne subre!

Opera in opereta pa stav v minoli sezoni vzlic vsemu dosegli rekord. kajti 13 različnih glasbenih del se ni spravilo na slovenski oder doslej še nikdar. Sedanja intendanca je samostojno izbrala iz vsega opernega in operetnega repertoira v svoj program le „Pikovo damo“, „Poljskega žida“, „Maro“, „Tosco“ in „Don Cezarja“ ter vse reprize opere; torej prevzema tudi le za popolno odgovornost. In srečen sem, da moram baš ob teh delih konstatirati popoln umetniški, moralni in tudi finančni uspeh.

Drama je zaostajala za opero. Ensemble je vsako sezono slabši, kajti naše dobre moči nas zapuščajo zaradi boljše eksistence pri drugih gledališčih in ker nastajajo, zlasti na Češkem, nova gledališča ali pa se ensembli dosedanjih gledališč vsled smrti ali upokojenja starih umetnikov in umetnic pumlajajo z novimi silami. Ker pri nas Slovenci za gledališče sposobni ljudje rajše postopajo in pasejo lenobo, dasi jedo pri tem najslabši kruh, dasi bi bili pri gledališču razmeroma prav dobro plačani, in ker se oglašajo v dramatično šolo le nezreli obrtni vajenci, nedorasli in duševno nerazviti dečki, s katerimi ni mogoče doseči ničesar pozitivnega, zato mora „Dramatično društvo“ celo statiste jemati iz drugih narodnosti ter jih drago plačevati, dasi so prav tako nezreli, kot bi bili domačini, ki bi vsaj pravilno slovenski govorili.

Naš dramski ensemble šteje 22 oseb, a ga ni možno z umetniškim uspehom uporabljati za nobeno dramsko stroko. Manjka nam igralnega osebja za domače kmetijske narodne igre, — manjka za fino salonsko veseloigro, — manjka docela za klasično dramo. Za vsako stroko imamo pač par dobrih zastopnikov, ki pa z ostalim ensemblom skupaj ne morejo dosežati čistih uspehov. Tako se ne more igrati nobeno delo v enotnem slogu; zato pa so propadale na našem odru celo take igre, ki jih ob kolikoj sposobnem ensemblu sicer nikjer ni bilo možno „ubiti“, nego dosežajo drugod senzacionalne uspehe (n. pr. „Mirozov“,

„Mala Dorrit“, „Salome“, „Knez semberijski“, „Bratje sv. Bernarda“).

Vzlic temu pa je v minoli sezoni tudi drama imela več novitet, kakor v vseh dosedanjih sezonah, namreč 20; poleg tega se je pa še ponavljalo iz prejšnjega repertoarja 11 večjih, skoraj le slovenskih iger. Skupaj torej 31 dram v šestih mesecih, vsak mesec 5 raznih del.

Dramske novitete so bile: „Samski dvor“ (Anzengruber), „Bratje sv. Bernarda“ (Ohorn), „Detektiv“ (Gettke-Leon), „Mirozov“ (Beyerlein), „Mala Dorrit“ (pl. Schönthan), „Automobilist“ (Kraatz), „Salome“ (Wilde O.), „Lukrecija Borgia“ (V. Hugo), „Carjev kurir“ (Jules Verne), „Mali lord“ (H. Burnet), „Dobrisodnik“ (Bisson), — „Venus victrix“ (Bergović), „Knez semberijski“ (Nusič), „Sveta viadur v škripih“ (Bozděch), „Njen sistem“ (Stolba), „Tujikruh“ (Turgenjev), „Cigani“ (Jakob Dolinar), „Ljubislava“ (E. Kristan), pred- in poigra predelane „Županove Micke“ (dr. Vošnjak), „Sovražnik ljudstva“ (Ibsen). — Iz starejšega repertoira se je ponavljalo: „Mlinar in njegova hči“, „Jerne Turazer“, „Deseti brat“, „Legijonarji“, „Rokovnjač“, „Divji lovec“, „Martin Krpan“, „Županova Micika“, „Vstajenje“, „Moč teme“ in „Lepa Lida“. Skupaj 17 slovenskih, 8 nemških, 3 francoske, 2 angleški in 1 nordijska igra. — Gostovali so: g. Vlček, g. vitez Cammarota, ga. Dimitrijevičeva, gospapl. Šramova, ga. Polakova in g. ravnatelj Fijan.

Statistični pregled zadnjih 7 sezon kaže sledeči uspeh: V sezoni 1899/00 (intendanca: Milčinski in Hubad) dramskih novitet 14, dramskih repriz 13, opernih novitet (operetnih) 3 + 1, opernih repriz (operetnih) 7, št. predstav 81; v sezoni 1900/01 (ista intendanca) dr. n. 14, dr. r. 11, op. n. 2 + 1, o. r. 7, predstav 90, povprečni dohodek predstave 188 K; v sezoni 1901/02 (dr. Tekavčič) dr. n. 13, dr. r. 18, o. n. 5, o. r. 6, predstav 89, povprečni dohodek predstave 170 K; v sezoni 1902/03 (Bleiweis in dr. Tekavčič) dr. n. 18, dr. r. 16, o. n. 5, o. r. 6, predstav 100, povprečni dohodek predstave 188 K; v sezoni 1903/04 (ista intendanca) dr. n. 18, dr. r. 16, o. n. 5 + 2, o. r. 3, predstav 92, povprečni dohodek predstave 210 K; v sezoni 1904/05 (Bleiweis) dr. n. 16, dr. r. 15, o. n. 2 + 1, o. r. 8, predstav 94, povprečni dohodek predstave 219-25 K; v sezoni 1905/06 (Govčkar) dr. n. 20, dr. r. 11, o. n. 6 + 2, o. r. 5, predstav 95, povprečni dohodek predstave 230 K.

Ta pregled kaže, da napredujemo zlasti v opernem repertoarju ter da je zanimanje občinstva za gledališče vsako sezono večje.

Opera je štela 9 članov: 5 solistov, 3 solistice in eno solistico za manjše vloge ter 27 članov zbora, 1 kapelnika in 1 sufezo.

Drama je štela 22 članov in 2 sufeze.

Statistov je bilo 10. Tehnično osebje 10. Nadzornik skušenj 1. Skupaj torej 82 plačanih oseb. Orkester je štel 16—32 vojaških godcev.

Završuje svoje poročilo, ki se razlikuje od običajnih tajniških poročil zategadelj, ker sem hotel naliti naši gledališki publiki čistega vina ter razgneti vsaj za nekaj časa vse napačne pojme o prijetnostih gledališkega vodstva, pa mi je še dolžnost, da se zahvaljujem prav iskreno vsem faktorjem, ki so intendantu tekom minole sezone podpirali. V prvi vrsti se zahvaljujem naši narodnozavedni, razsodni in gledališče v resnici ljubeči publiki, dalje za prav izdatno podporo in vestne kritike našega časopisa, zlasti „Slovenskega Narod“, „Rdečega praporja“, „Slovenca“, „Ljub. Zvona“ in „Doma in Sveta“, zahvaljujem se predsedstvu „Gledališkega podpornega društva“ za naklonjeno podporo, dalje vsem tvežkam, ki so posojale iz svojih zalog pohištvo, umetnine, blago i. dr., dalje gospodom tovarišem v odboru „Dramatičnega društva“ za vse dobre nasvete in razno podporo, končno pa še svojima tovarišema v intendantu, gosp. prof. Josipu Westru ter osebno gosp. finančnemu kontrolorju Franu Rozmanu, ki je s požrtvovalno vestnostjo in marljivostjo opravljal težki posel blagajnika ter mi je bil ves čas vztrajen ljubezniv kompanjon.

To poročilo je bilo z odobravanjem sprejeto. (Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. aprila.

— **Veseli se klerikalni Izrael, dokaz je dogan!** Na vse očitjanja in na vsa dokazovanja, da so klerikalci, na čelu jim dr. Šusteršič, v zadevi volilne reforme izdali koroške in

štajerske Slovence, molči „Slovenec“ kakor grob in si ne upa ziniti niti besedice, dobro vedoč, da so ta očitjanja tako utemeljena, da jih ni mogoče ovreči, ako bi se stvar še tako zavijala. Zato „Slovenec“ raje molči, ker se boji, da bi izbleknil kako novo tajnost o klerikalnem izdajstvu, čim bi odprl usta, da bi zagovarjal dr. Šusteršiča in njegove tovariše. Razume se, da mu je silno neprijetno, da glasovi o klerikalnem izdajstvu nečejo potihnuti, marveč se vedno znova ponavljajo, zlasti ker je obsojen na grobni molk. Kar zona je pa obšla „Slovenca“, ko je došla vest, da nameravajo štajerski Slovenci na shodu v Celju razpravljati o volilni reformi in se pri tej priliki dotakniti tudi vprašanja, kdo je zakrivil kričevo krivico, da dobe štajerski Slovenci po novi volilni reformi mesto 9 samo 6 mandatov. Klerikalce je že spreletaval strah, da prideta na ta shod poslanka Ploj in Robič in da bosta pod pritiskom in na kategorično zahtevo zborovalcev razkrila v vsi goloti podlo klerikalno dejanje in potrdila vse ono, kar je v tem oziru pisal naš list.

Toda Robič in Ploj nista prišla na shod in odpadla je nevarnost, da bi ju zborovalci pozvali na odgovor in zahtevali od njih pojasnila v zadevi volilne reforme. Nečemo preiskovati razlogov, ki so jih vodili, da se nista vdeležila shoda, na katerega sta bila pozvana, ne motimo pa se nemara, ako trdimo, da sta izostala v prvi vrsti zbog tega, ker bi morala na shodu govoriti in priznati, da se je število slovenskih mandatov na Štajerskem skrčilo zaradi tega, ker so kranjski klerikalni poslanci v tej zadevi sklenili pakt z vlado! Da Robiča in Ploja ni bilo na shod in da je bila s tem odstranjena preteča nevarnost, da se pred vso slovensko javnostjo stigmatizira in ožigosa klerikalno izdajstvo, to veseli sedaj klerikalce, da kar poska-kujejo radosti in da hočejo iz tega kovati kar političen kapital. Včerašnjji „Slovenec“ dostavlja namreč svojemu poročilu o celjskem shodu: „Narod“ je v soboto pozival slovenske Štajerce, naj na shodu obsodijo klerikalno „izdajstvo“. Ker tega izdajstva ni, se ga tudi obsoditi ni moglo in da se nihče ni hotel na ljubo „Narodu“ oglasiti, je le dokaz, kako brez podlage so „Narodove“ trditve. Ali ste čuli? Ker na celjskem shodu v odsotnosti poslancev Robiča in Ploja ni nikdo zahteval pojasnila o klerikalnem izdajstvu dobro vedoč, da ni nikogar na shodu, ki bi mogel dati na to pojasnila, trobi sedaj „Slovenec“, da je to „dokaz, kako brez podlage so „Narodove“ trditve!“ Res prekrasen dokaz je to! Sedaj mora ves slovenski svet verjeti, da o klerikalnem izdajstvu ne more biti govora! Veseli se klerikalni Izrael, težko zaželeni dokaz, da klerikalci niso izdali štajerskih in koroških Slovencev, je dognan, doprinesen je bil na nedeljskem shodu v Celju! Caramba, to je res dokaz, ki drži, da se ga ne more izpodbiti! A vkljub temu naravnost sijajnemu dokazu dvomimo, da bi se našlo med trezno mislečimi Slovenci mnogo ljudi, ki bi verjeli takšnemu klerikalnemu dokazovanju! Da pa končno vendarle pride dovolj luči v zadevo glede slovenskih štajerskih mandatov in da rešimo „Slovenca“ vseh nadaljnjih skrbi, pozivljamo oba štajerska drž. poslanka dr. Ploja, zlasti pa prof. Robiča, naj javno in odkrito povesta, ako ni bilo do pičice resnično naše poročilo o konferencah z ministrom Bylandt-Rheidtom in o 7. slov. mandatu na Štajerskem! Prosimo točnega in jasnega odgovora!

— **Nesramen napad.** Celjski revolverski list „Deutsche Wacht“ je v predzadnji številki nesramno napadel gosp. gimnazijskega ravnatelja Senekoviča, ker je bil znova izvoljen v mestni občinski svet. Gosp. ravnatelj Senekovič je tako vzvišen nad vsak napad, da bi bilo pač odveč, ako bi ga hoteli braniti pred takimi podlimi napadi, ki nimajo drugega namena, kakor zagreniti marljivemu in požrtvovalnemu gosp. ravnatelju vsako javno delovanje in odvzeti obč.

svetu eno izmed najdelavnejših moči. Upamo pa, da ta infamen napad, ki je brez dvoma izšel iz krogov nemških profesorjev ljubljanskih, ne bo dosegel svojega cilja in da bo gošp. Senekovič ostal slej ko prej na svojem mestu v občinskem svetu ljubljanskem, kjer je takorekoč nenadomestljiva sila.

— **Imenovanje.** C. kr. okrajni komisar Gvidon Pazze je z Voloskega premeščen na Krk, c. kr. okr. komisar dr. Herman bar. Kopfniger pa iz Malega Lošinja na Volosko.

— **XLII. redni občni zbor „Slovenske Matice“** bo v sredo dne 16. velikega travna 1906 ob šestih popoldne v veliki dvorani „Mestnega doma“. — Vrsta razprav: 1. Predsednikov oговор. 2. Letno poročilo tajnikovo za dobo od 1. rožnika lani do 30. malega travna letos. 3. Poročilo blagajnikovo o računskem sklepu za l. 1905. 4. Volitev treh računskih presojevalcev. 5. Poročilo blagajnikovo o proračunu za l. 1906. 6. Poročilo o spremembi društvenih pravil. 7. Dopolnilna volitev društvenega odbora. (Po § 12. društvenih pravil izstopijo letos iz odbora gg. dr. Francišek Plešič, Anton Koblar, Josip Kostanjevec, Francišek Levec, Francišek Novak, Francišek Orožen, Rajko Perušek, Francišek Šuklje, dr. Ivan Tavčar in dr. Francišek Zbašnik. Razen njih bo občnemu zboru izvoliti mesto izstopivšega dr. Ivana Janežiča. V enega odbornika za dobo dveh let. V odboru pa še ostanejo gospodje: Anton Bartel, dr. Francišek Detelj, Jakob Dimnik, Francišek Finžgar, Engelbert Gangl, Francišek Govčkar, Peter Grasselli, dr. Anton Gregorčič, Francišek Hubad, Ivan Majciger, Francišek Milčinski, dr. Matija Murko, dr. Mihael Opeka, Luka Pintar, Maks Pletersnik, dr. Lovro Požar, Andrej Senekovič, dr. Jakob Sket, dr. Josip Stare, Ivan Sušnik, Luka Svetec, dr. Walter Šmid, Ivan Šubic, Anton Trstenjak, Jakob Turk, dr. Aleš Ušeničnik, Ivan Vilhar, Francišek Wiesthaler in Vilibald Zupančič. Vsaj 20 odbornikov mora praviloma bivati v Ljubljani, izstopivši smejo biti zopet voljeni. Pri volitvi treh računskih presojevalcev in pri volitvi odbornikov se vstevajo tudi lastnoročno podpisani volilni listki navzočih društvenikov. 8. Posamezni nasveti in predlogi.

— **„Društvu slov. književnikov in časnikarjev“** je darovala slavna „Posojilnica“ v Logatcu ob sklepu svojih letnih računov 40 kron. — Društveni odbor se slavni „Posojilnici“ na tem plemenitem darilu iskreno zahvaljuje z željo, da bi njenemu lepemu zgledu sledili še drugi slovenski denarni zavodi.

— **Roditeljski večer.** Prvi roditeljski večer na II. mestni osemrazredni ljudski šoli na Cojzovi cesti je bil v soboto, dne 7. aprila t. l. ob polu 8. uri zvečer. Udeležba je bila dovolj dobra. S svojo navzočnostjo je počastil ta večer tudi g. ces. kr. okrajni šolski nadzornik A. Maier. Šolski vodja g. Fr. Gabršek je prijazno pozdravil navzoče starše in se jim zahvalil za udeležbo. Potem je razložil namen in pomen roditeljskih večerov. Nato je predaval g. učitelj Janko Likar o vzgoji otrok pred šolsko dobo. Snov je predaval zelo poljudno. Posebno je ugaljal poslušalcem to, da je vpletel med predavanje iz lastne skušnje vse polno epizod, koje je imel priliko opazovati kot učitelja na deželi. Za izborno predavanje je žel tudi burno pohvalo. Jedro njegovega predavanja je bilo: „Starši naj bi imeli vedno pred očmi, da se prične vzgoja otrok takoj z rojstvom. Paziti je na vsak pojav, ki se poraja v otroški duši. V prvi mladosti se za vzgojo lahko mnogo pridobi, ali pa tudi mnogo pokvari. Ne- gujejo naj se vrline, zabranjujejo in odstranjujejo napake. Pred šolsko dobo se ne sme siliti otrok k pozitivnemu učenju, to naj se prepusti šoli. Distink- krat se dogodi, da se s prezgodnjim učenjem uničijo duševne moči otročje in tak otrok ostane za vse življenje slaboumen. Pojasnil je g. predavatelj tudi, kolikiga pomena pri vzgoji je harmonično vzajemno delovanje doma in šole. — Slednjič je povabil vse roditelje, da naj se udeležijo debate o predavani snovi, na kar je priprav- ljen on, kakor tudi vse učitelstvo z veseljem odgovarjati in stavljen vpra- šanja pojasnovati. Začetek je storjen. Želeli je, da bi se roditeljski večeri razvili ne samo v mestih, temveč tudi po deželi. Dandanes se predava že o vseh mogočih stvareh, zakaj bi se ne predavalo o odgoji in vzgoji naše mladine, o negovanju najdražega za- klada človeštva. Šola pozna dom, a dom ne pozna še šole in težavnega dela svojega največjega dobrotnika — učitelja. Učitelstvo bo pridobilo ravno s temi predavanji med ljud- stvom ono spoštovanje in ljubezen, koje zasluži vsled svojega zvišenega

delovanja za blagor ljudstva. Starši pa bodo pridobili mnogo koristnih naukov za vzgojo svojih otrok. Taki večeri pa bi bili še bolj zanimivi in tudi plodonosnejši, ko bi se vnele po predavanju debate o predavanih snovi.

— **Iz deželne bolnice.** Naproseni smo glede na notico z dne 21. t. m. priobčiti naslednje: Ker se čestokrat pripeti, da niso nekateri bolniki s posameznimi jedili zadovoljni, naznanjamo, da dobi vsak bolnik tista jedila, katera mu primarij dotičnega oddelka ordinira. Če pa želi kdo izmed bolnikov druga jedila, se mora obrniti do g. primarija ali njegovega namestnika, kateri mu bo rad predložil ordinacijo, če je glede na bolezen to mogoče. Sicer pa naj bolniki, dokler so v bolnici, naznanjajo tudi svoje druge posebne zahteve naravnost vodstvu dež. bolnice.

— **Čistost nemškega jezika.** Nemci pogosto stegujejo jezike čez slovenščino. Marsikako narodno pesem, v kateri so našli kak star izraz, ki zveni po nemško, so že mrcvarili in se norčevali iz nas, češ, da naš jezik ni čist. Tudi glede pisne slovenščine imajo večkrat bolečine in se vrtujejo v marsikaj, kar jih ne briga in česar ne razumejo. Ali naj ti kulturnosci pogledajo enkrat svoj jezik! V njem mirgoli tisoče in tisoče tujk, izrazi v njem so tako prisiljeno skovani, da nemški humoristični listi precej prostora zamaše z norčevanjem iz teh izrazov. Kako beraški je pa nemški jezik na izrazih, dokazuje naslov nekega feljtona, ki je izšel v „Vahtarici“. Tu se bere: „Ein österreichischer Patriot von Anno 1813.“ Tisoč let pilijo Nemci svoj jezik, a še do danes nimajo izraza za latinski „annus“. Morebiti ga pa imajo, a ker je pri Nemcih navada, da je tisti del možganov, ki je napolnjen s šopirjenjem in napuhom, posebno velik, potem si lahko mislimo, da rabijo Nemci zato nemške besede, da bi bolj imponirali. Če si med seboj imponirajo, nas nič ne briga, nam ne imponirajo nič, kakor nam puhlo glavi sploh vzbujajo samo bridko pomilovanje.

— **Himen.** Gospica Mihaela Javornik, nečakinja cesarskega svetnika Murnika, se je danes poročila z inženirjem Igo Šegom, predstojnikom kurilnice v Gradcu. Iskreno čestitamo!

— **Poroki.** Včeraj se je poročil g. Josip Kozak, občinski svetnik, posestnik in mesar v Ljubljani, z gospo Josipino Dolenc. — Danes pa se poročil g. Avgustin Zajec, restavratorec v Ljubljani, z goskino Leopoldino Fritz. Naše iskrene čestitke!

— **Stavka v Koslerjev pivovarni.** Kakor smo že poročali, so včeraj delavci pivovarne I. Kosler & Co. ustavili delo. Kakor čujemo iz zanesljivega vira, so delavci v soboto oglasili deset zahtev, kakor zvišanje plač itd., s pristavkom, da morajo imeti odgovor v ponedeljek, dne 23. t. m. Lastniki pivovarne so včeraj delavcem oglasili, da bodo uvaževali njihove zahteve, če in kolikor jim bo mogoče in obljubili, da se stvar tekom prihodnjih 14 dni dožene. Delavci s tem odgovorom niso bili zadovoljni in so včeraj ob 2. pop. ustavili delo in so vsi odpuščeni.

— **Blizajo se nabori.** Kot nabornik si dovoljujem izraziti sledeči dve želji: V sobi pred dvorano „Mestnega doma“ naj se položi preproga. Dočim so namreč tla v dvorani sami, kjer se naborniki nahajajo k večjem 10 minut, pokrita s preprogo, moramo v predsobi večših celo uro bosonogi stati na golih tleh pri vratih, da nam kdo drugi ne odvzame prostora. Dalje naj se naroči pri vratih poslušajočemu stražniku, naj pazi na redovne številke, da ne bode kar brez ozira nanje samolastno odločeval, kdo pride takoj na vrsto in kdo naj še čaka.

— **Bitka med devičarji na Šmarni gori.** Dne 17. t. m. je starološki kaplan Ferjančič odvedel svojo družbo Marijinih fantov na božjo pot na Šmarno goro. Tja je ravno ono dopoldne prišla tudi mladeniška družba iz Vodic, pod načelstvom nekega kaplana. Ker je imel eden staroloških fantov zakrivljena peresa na klobuku, je prišlo pred cerkvijo med oddelkoma do prepira, ki se je končno razvil v pravcato bitko. Ko je bilo že na obeh straneh več ranjenecov, so poklicali nekega duhovnika, baje starološkega Ferjančiča, ki je tačas bil ravno opravil mašo. Ta se je zavzel za tepene devičarje, na kar so nasprotniki navalili še nanj ter ga baje poštene premikastili. Pripovedujejo, da so ga fantje položili na kramarski štant, mu razstrgli suknjo ter s krepeljami dobro preustrojili kožo. Ko so „krščanski vojščaki“ dovršili svoje delo, sta se sporeka baje še voditelja. Kaplana sta slavlila junaštvo svojih kozlov, ki so končno raztrganih oblek in obloženi s krvavimi bulami klavarno od-

korakali domov. Pravijo, da „bitka na Šmarni gori“ pride pred sodišče, kar pa je dvomljivo. Kristusovi namestniki bodo vsekako skušali stvar prikriti, da se rešijo blamaže.

— **Napad.** 10. t. m. je spremil hlapec Alojzij Volek v Grosupljem svojo ljubico domov proti Selu. Ko se je v Grosuplje vračal, napadla sta ga fanta Anton Erjavec in Anton Jančič blizu Vrbanca in ga težko poskodovala z nožem in čevlji. Razrezala sta mu tudi obleko in mu napravila 30 K škode.

— **Požar.** 16. t. m. je pogorela v Gor. Jelenju pri Litiji hiša, pod hlev in svinjak posestnika Ivana Sluge, hiša in gospodarsko poslopje pa sosedoma Pavlu Kišku in Francu Medvedsku. Kišku sta zgorela dva vola, dve kravi in en prašič. Slugi pa istotako en prašič. Skupna škoda znaša čez 10.000 K, dočim je zavarovalnine le 2400 K. Zažgal je Sluga po neprevidnosti, ko je kot strasten kadilec vedno z gorečo pipo lazil po hlevu in okoli slame.

— **Vinski sejem spojen z vinsko razstavo v Postojni.** Na nedeljskem pogovoru v Vipavi so se vsi navzoči posestniki izjavili, da se udeležijo v kar najobilnejšem številu dne 6. maja v Postojni jami vršnega se vinkega semnja. Ker so večji posestniki, ki imajo tudi mnogo sortiranega vina, kakor n. pr. grof Lanthieri, Karl Mayer, J. Schwickert, „Kmetijsko društvo“, Fr. Kaučič, Lavrenčič i. dr. obljubili, da razstavijo več vrst vina, se bodo postavili v jami še posebni paviljoni, vsled česar bo dobila vsa priredba značaj vinske razstave. Zato bi bilo želeli, da se te priredbe udeležijo tudi Dolenjci s svojim pridelkom. Ves aranžman preskrbi deželni vinarski komisar g. Fr. Gombač. Vinski vzorci se bodo lahko poslali v Postojno par dni pred otvoritvijo. Čeravno bo jama slavnostno razsvetljena, je oskrbnitvo jame dočelo le 50 h vstopnine. Razstavljalci bodo docela vstopnine prosti. Osigurana je tudi godba in pevski zbor.

— **Umrl** je v Radovanju pri Mariboru nadučitelj Fr. Jauk.

— **Vlom v župnišče.** V Žičah pri Konjicah je vlomil neznan tat v župnišče. Župnik se je zbudil in videl nekoga rogoviliti po sobi, a se je tako bal, da ni zini besedice. Tat je odnesel cerkveno blagajno s 160 K in obligacije, katere je pa zunaj župnišča vrغل proč in zapisal nanje, da že se pride, kadar bo kaj denarja v blagajni.

— **Mlajše zdravnike** opozarjamo na članek v sobotnem „Graškem Tagblattu“, kjer stoji, da je razpisano mesto distriktnega zdravnika v St. Štefanu ob Zilji na Koroskem. Kmetje v Ziljski dolini so premožni in naprednega mišljenja. Kraj sam leži na ravni in 1 1/2 ure od železnice. Mlad zdravnik bi imel tam poleg dohodkov domače lekarne jako lepo prakso in bi lahko dosti delal za narodno stvar.

— **Iz goriških učiteljskih krogov.** Učiteljstvo na Goriškem je znano kot narodno-zavedno in napredno; a vendar ima v svoji sredi še preveč takega materiala, ki riže nazaj v odvisnost. Zadnje zborovanje učiteljskega društva je zopet pokazalo, da ni vse zlato, kar se sveti, da je še precej takih, ki radi poljubujejo palico, ki jih tepe. Duhovščina sploh ni naklonjena niti ljudski šoli, niti samostojnemu učiteljsvu; izjeme so redke in ne pridejo v poštev. Duhovščina naša je v večini iz Mahničeve šole; več ni treba govoriti starejšemu učiteljsstvu; mlajše pa hodi rado za starejšim Oseba nadškofova ne pride v poštev. Preidimo k omejenemu zborovanju. Udeležba je bila obilna, če povemo, da je zborovala le podružnica goriške okolice (sodnega okraja). Stavil se je predlog, naj se učiteljstvo pokloni po deputaciji novemu nadškofu. Proti predlogu so se navajali razni razlogi. Pri glasovanju se se ni nikakor dalo konstatirati, ali je bil predlog sprejet in vendar je deputacija šla k nadškofu. Vprašamo: v čigavem imenu? V imenu učiteljskega društva za goriški okraj ni smela iti, ker je (ni v to pooblastil niti občni zbor, ki ga ni bilo), niti odbor, ki ni imel seje. V imenu podružnice tudi ni mogla iti, ker sklepi podružnice so veljavni šele potem, ko jih sprejme glavni odbor, ali občni zbor. V imenu zborovalcev podružnice tudi ni smela iti se klanjat deputacija, ako ni povedala nadškofu, da se ni dalo konstatirati pri zborovanju, ali je bil predlog sprejet, ker je bil zadel predlog ne hudi odpor. Za danes nečemo drugega pristaviti, nego da obžalujemo tako postopanje, ki obsoja samo sebe. Ako bi bil vedel nadškof za to, pokazal bi bil deputaciji — vrata. Drugega ni zaslužila.

— **Pepel iz Vezuva** je padal v sredo in četrtek tudi v Gorici in Furlaniji.

— **Javna ljudska knjižnica v Nabrežini.** Pred nedavnim časom se je ustanovilo v Nabrežini po zaslugi tukajšnjega slikarja g. Höllerja

društvo „Javna ljudska knjižnica“, ki je imelo dne 21. t. m. zvečer v prostorih tukajšnjega gostilničarja gosp. Ig. Tance svoj ustanovni in občni zbor s predavanjem o pomenu ljudskih knjižnic. Predavatelj g. tehnik Rajmund Caharija je ob splošnem odobravanju naglašal velik pomen ljudskih knjižnic za izobrazbo, izrazil veselje nad novo ustanovljenim društvom in končno opozoril občinske zastopnike na njih dolžnosti, podpirati društvo, ki ima namen skrbeti za izobrazbo občanov. — Po predavanju so se odobrue vzela na znanje poročila začasnega tajnika, blagajnika in knjižničarja. Pri volitvah so bili izvoljeni v odbor gg. Ivan Škerjanc, predsednik, Hinko Höller, podpredsednik, Ivan Kozmina, tajnik, Rado Medič, blagajnik, Anton Zorman, knjižničar, Josip Frančeskin, Lambert Pertot, Ivan Caharija, Fran Nemec odborniki. August Tance, Feliks Gruden in Fran Makarovič pregledniki. Nadejati se je, da bo de izvoljeni odbor posvetil vse svoje moči v prid in korist društvu, da bo kolikor mogoče ustrezalo svojemu namenu, po možnosti poučevati ljudstvo in ga izvlači iz tiste nevednosti in indiferentnosti, v katero je zapadlo brez lastne krivde.

— **Ponarejalca denarja.** 31-letni Jožef Basso, pristojen v Marzely na Francoskem in 36letni Ivan Piscitello, pristojen v Palermo sta izdelovala goldinarje in krone iz slabe kovine. Vsled tega sta stala v soboto pred porotniki v Trstu. Obdolžena sta bila poleg tega tudi, da sta ponarejen denar razpečavala. Obdolženca sta priznala svoje dejanje, izgovarjala sta se le, da sta to storila le vsled slabih gnotnih razmer. Obsojen je bil Basso na 5 in Piscitello na 2 leti. Po prestani kazni ju iztirajo iz Avstrije.

— **Tržaskih tatov predznost.** 24letni Ivan Peršič je v Trstu neki gospe iztrgal iz rok denarnico, v kateri je bilo nad 100 K denarja. Ker ga je pa gospa zgrabila in klicala na pomoč, skupil jo je Peršič slabo, ker denarja ni dobil, vrh tega so ga odpeljali v zapor.

— **Otrpnenje tilnika** so zapazili v Pulju na 10letnem Romanu Laku.

— **Skrajni vandalizem.** Prelepi ti volski nasadi so ponos Ljubljane in veselje za vsakega prijatelja naravnih lepote. Povsod se kaže strokovna roka izbornega mestnega vrtnarja. Zadnje noč pa so neznan zlobneži na vandalski način opustošili krasne nasade, izruvali cvetlice in grmičevje, polomili drevesa, razbili klopi itd. Tako divjaštvo mora človeka pretresti in zbuditi skrajno jezo. Takim zločinom se mora priti za vsako ceno na sled, da se hudobneže občutljivo kaznuje. Vsakdo, ki mu je kaj znanega o tem, bo imel gotovo toliko poštenja, da naznani, četudi samo sum, mestnemu magistratu; kdor pa ve kaj pozitivnega, dobi na zahtevo tudi nagrado. Ta madež se mora odvrniti od Ljubljancanov!

— **Tatvina.** Na vrtu vrtnarja g. Widerja na cesti na Rožnik je bilo ukradeno okoli 40 komadov cipres in iz gorkih gred večje množine sadik različne zelenjadi. Skrajni čas bi bil, ker se te tatvine zmirom ponavljajo, da bi mestna policija tudi v tem kraju se pokazala in hudodelce zasačila.

— **Mednarodna panorama na Pogačarjevem trgu** ima ta teden razstavljen najzanimivejši del Španije z mesti San Sebastian, Leon Fuetarabia, Loyola, Vigo, Algeciras, Gibraltar itd. Tudi neizogibno borbo z biki imamo priliko gledati. Nekaj pokrajinj je prav zanimivih in romantičnih, povsod pa silijo v ospredje razkošne cerkve, obširni samostani in dobro rejeni kutariji. — Prihodnji teden potujemo v Constantine, Saharo in Algier.

— **Elektro-bioskop v Lattermannovem drevedoru** nam kaže ta teden zopet lepo serijo živih slik, da zadovolje vsakega gledalca. Ugajajo zlasti humoristične slike, ki se poleg drugih odlikujejo po priznani jasnosti, točnosti in čistosti.

— **Tepež.** Snoči so se v neki gostilni na Radeckega cesti sprli razni obrtni pomočniki in je slednjič nastal pretep. Med tem je pleskarski pomočnik Fran Zgonc udaril mizarja Albina Cirka po glavi, kar je Cirkevega tovariša Franceta Sinkovca tako ujezilo, da je zgrabil za steklenico in ž njo udaril Zgonca po glavi in ga težko telesno poskodoval. Zgonca so prepeljali v deželno bolnišnico, Sinkovca in še dva druga pretepača pa je djala policija pod ključ.

— **400 kron** je imel zaštitih v suknjiču Peter Bauer iz Gornjega Rodovca, ki je še podvržen vojaški dolžnosti, a se je hotel izseliti v Ameriko, toda pot mu je preprečil na južnem kolodvoru službujoči nadstražnik Večerin.

— **Pobegnili** je včeraj opoldne pri Deghenghjevem skledišču na cesti na Rudolfovo železnico 25letni prisiljenec Karel Brandstätter, rodem iz

Walerna v Zgornji Avstriji. Pred pobegom je ukradel čuvaju Iv. Drakslerju dva suknjiča, hlače, dve jopici in čepico, se tam preoblekel in jo odkril v zlato prostost.

— **Naglo vozil** je včeraj hlapec Mihael Poznič po Marijinem trgu. Ker se zidar Ivan Leben ni mogel tako naglo izogniti, se je zaletel vanj konj in ga podrl na tla, a ga k sreči ni nič poskodoval.

— **Pes je ugriznil** včeraj na Mestnem trgu ključavničarjevo ženo Marijo Gašperinovo z Jesenic. Popadel jo je za desno nogo in jo lahko telesno poskodoval.

— **Vitrihe je ukradel** v soboto ponoči neki tat v delavnici ključarskega mojstra Ivana Peterce na Dolenski cesti. Tat je vlomil v delavnico pri oknu in odnesel pilo in pet vitrihov. Vsekako imamo pričakovati v kratkem kakih tatvin in naj bode obšinstvo previdno.

— **Pri včerašnjem naboru** je bilo izmed 248 novačencev potrjenih 76.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 90 Slovencev in 100 Hrvatov. V Heb je šlo 200, v Scheibbs 100, v Meran 90, v Prago 80, v Ino-most pa 40 Hrvatov. Na Dunaj je šlo 100, v Budimpešto 40, v Kočevje 30, v Hrušico pa 25 laških zidarjev.

— **Izgubljene reči.** Gdč. J. K. je izgubila kratko žensko verižico, vredno 8 K. — Ivana Valesova je izgubila na južnem kolodvoru 270 K denarja.

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 8. do 14. aprila 1906. Število novorojencev 10 ($=13\frac{8}{100}$), umrlih 14 ($=19\frac{3}{100}$), med njimi jih je umrlo za škrlatenco 1, za vratico 1, za jetiko 3, vsled starostne oslabelosti 1, za različnimi boleznimi 8. Med njimi so bili tuji 4 ($=28\frac{5}{100}$), iz zavodov 6 ($=42\frac{8}{100}$). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za osepnicami (norice) 2, za ošpicami 2, za tifuzom 1, za vratico 1 oseba.

— **Najnovejše novice.** Grški kralj Jurij je imenoval angleškega kralja Edvarda za admirala grške mornarice.

— **Avstrijski poštni uradniki** na deželi groze s splošnim štrajkom, ako se jim položaj ne zboljša.

— **Voda je vdrla** v novi predor skozi Ture pri Gasteinu, da so morali z delom prenehati.

— **Zaradi bolezni otrpnenja** tilnika so v Sleziji zaprli 2 šoli.

— **Najstarejši človek** na Angleškem, Jurij Fletcher je umrl v Londonu 118 let star.

— **Dunajska mestna občina** odkupi s 1. marcem 1908 vse naprave mednarodne električne družbe za 21 milijonov kron.

— **Potresna katastrofa v San Francisku.** Po najnovejših poročilih se zapadni del mesta le reši plamenom. Požar je omejen na malo površje ob morju. Tudi vlaki so že začeli redno voziti ter so odpeljali že skoraj polovico prebivalcev iz mesta. — V porušeni delih mesta je popolna tema. Pri preiskavanju razvalin najdemo čimdalje več mrtvih. Policija je izpustila v vseh gostilnah opojne pijače v kanale, da se roparji in preveč žejni ljudje ne opijejo. 1000 mož se je oborožilo kot specialna policija za varstvo premočnin. V šotorih se je pojavilo več slučajev koz in legarja. — Predsednik Roosevelt pride še ta teden z vsemi ministri v San Francisko. — Za ponesrečene je z živili in stanovanji zadostno preskrbljeno, le obleke primanjkuje. — General Founstou poroča uradno, da je vseh mrtvih v San Francisku in okolici kakih 10.000. — Mesto Pittsburg je ponudilo tisoč rodbinam iz San Franciska popolno preskrbo za eno leto.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Navidežno prijateljstvo je obstajalo med fanti iz Porebra in onimi iz Gozda. Dne 4. kimoveca 1905 so meli pri Omovškovi v Gozdu proso. Tja so prišli tudi trije fantje iz Porebra. Ze so se blizali pevajoči vasi, kar jih po prejšnjem dogovoru hipoma napadejo fantje: Matevž Tome, France in Alojzij Urh in Tone Resnik iz Gozda. Pri napadu so bili tepeni France Urankar, Jakob Pančur in Janez Rak. Poslednja dva sta dobila le lahke poškodbe, medtem, ko je bil Urankar tako stolden, da ni mogel več mesecev zapustiti postelje. Obsojeni so bili vsak na 6 mesecev ječe. Državni pravdnik je zaradi izmere kazni prijavil vzklie.

Dekleta pretepel Vincenc Sima, pečarski pomočnik v Ljubljani, je srečal v mestu neko znanko ter jo peljal v gostilno. Tam jo je

pregovoril, da je šla z njim na Zeleno cesto, kjer se je vršila neka veselica. Prišedši do nekega kozolca, je dekle takoj uganilo Simovo nakano ter jelo vpiti. Ker ni hotela utihniti, jo je začel obtoženec po glavi tepsti, jo potegnil z veliko silo za roko ter ji pri tem zlomil desno ključnico. Obsojen je bil na 3 mesece težke ječe.

Dekleta je prevzel Rok Pogačnik, mizarjski pomočnik v Ljubljani Jožefu Kreblju. Ta je videl v navzočnosti bratov Franceta in Janca Šusteršiča bivšo svojo ljubico pred Pogačnikovim stanovanjem z obdolženecem kramljati. Na Franceta Šusteršiča poziv, naj pusti dekleta iti domu, je Pogačnik odgovoril z nožem, s katerim je tudi naskočil brata Janca. Oba okvarjena sta bila na prsih lahko poskodovala. Pogačnik je bil obsojen na 3 mesece težke ječe.

Telefonska in urložjavna poročila.

Dunaj 24. aprila. Začetkoma današnje seje se je predsednik grof Vetter v toplih besedah spominjal umrlih poslancev viteza Berksa in Walza, omenil je katastrofo, ki je zadela San Francisko in si izprosil dovoljenje, da se izreče sočutje ameriški vladi. Poslanec dr. Jäger in drugovi so vložili dvanajstna predloga v zadevi fakultativnega sežiganja mrličev in radi češke obravnave pred okr. sodiščem v Ašu dne 19. aprila. Posl. Zulechner in drugovi so predložili zbornici nujni predlog v zadevi trgovinske pogodbe s Srbijo. Dr. Sylvestar in tovariši so predlagali, naj se uredi razmerje med Avstrijo in Ogrsko s pomočjo regnikolarnih deputacij. Dr. P. čak je interpeliral o pogodbi, ki jo je sklenila krona z ogrskim ministrskim predsednikom dr. J. Wekerlom in zahteval, da se dotične punktacije predlože parlamentu. Dr. Ellenbogen je vložil na vlado interpelacijo radi vdeležbe Avstrije pri ruskem posojilu. Razprava o posl. dr. Jägerjevem predlogu glede sežiganja mrličev se je takoj pričela. Nujnost je bila odklonjena. Sedaj se razpravlja o Zulechnerjevem predlogu glede Srbije. Prihodnja seja bo v petek dopoldne.

Dunaj 25. aprila. Gališki namestnik grof Potocki in dež. maršal grof Stanislav Badeni sta danes dospela semkaj. Sodijo se, da sta došla na Dunaj na poziv vlade, ki se hoče z njima posvetovati v zadevi volilne reforme.

Dunaj 24. aprila. Nemška ljudska stranka je imela danes sejo, na kateri je dr. Gross poročal o uspehu svoje konference, ki jo je imel z ministrskim predsednikom baronom Gautschem. Povedal je, da je vlada pripravljena Nemcem dati 12 novih mandatov; med temi je tudi kočevski mandat.

Zagreb 24. aprila. Na seji „Narodne stranke“ je ban Pejačević poročal o svoji misiji v Budimpešti. Naglašal je, da se mu je posrečilo doseči več koncesij v železniškem vprašanju, kakor tudi to, da se bodo pri skupnih uradih nastavljali Hrvati.

Belgrad 25. aprila. Predsednik skupščine Nikola Nikolić je prevzel sestavo novega kabineta. Kralj Peter je dovolil v to, da se zarotniško vprašanje reši pred vsem drugimi.

Petrograd 24. aprila. Gosudarstvena дума se odprla 10. maja. Car Nikolaj se je odločil, da bo zasedanje dume osebno otvoril z veliko slo esnostjo.

Moskva 25. aprila. Za poslanca v dumo je bil izvoljen Dmitrij Šipov, ki je obljubil, da bo zastavil vse svoje moči v parlamentu, da se izvedejo reforme, obljubljene v carskem manifestu z dne 30. oktobra m. l.

San Francisko 24. aprila. Danes ob treh zjutraj je bil zopet močan potres, ki pa ni povzročil nobene škode.

Gospodarstvo.

Cesarska ruska vlada.
rusko državno posojilo l. 1905.
v nominalnem znesku rubljev
43.750.000 = K 2.133.000.000, ka-
pero se izžreba v 40 letih, počenši s
1. majem 1917 n. št. Do leta 1916.
se posojilo ne more niti od-
povedati niti konvertirati.
Z najvišjim ukazom Nj. Veličanstva
ruskega carja je bilo nakazano finan-
snemu ministru, izdati 5% državno
posojilo v nominalnem znesku rubljev
43.750.000 = frk. 2.250.000.000 =
angleških liv. 69.325.000 = mark
1.818.000.000 = avst. K 2.133.000.000
v pokritje v omenjenem ukazu nave-
danih izdatkov. Posojilo je razdeljeno
v 450 serij (1-450), vsaka po 10.000
obligacij (št. 1-10.000); vsaka obli-
gacija velja rubljev 137.50 = K 474.
Obligacije so izgotovljene v ruskem,
francoskem, angleškem in nemškem
jeziku in se glasijo na lastnika, ven-
dar pa se lahko preprišajo glasom do-
glednih določil na ime in zopet na
lastnika. Obligacije se obrestu-
jejo s 5% na leto od nomi-
nala in se izplačujejo obresti proti
izročitvi odpadajočih kupo-
nov 1. maja in 1. novembra
vsakega leta. Prvi kupon zapade
1. novembra 1906 n. št. Amortiza-
cija tega posojila se vrši te-
kom 40 let, počenši z letom
1917 v vsakoletnih izžreba-
njih, kojih prvo se vrši 1. febru-
arja 1917 n. št. V ta namen je
določena letna amortizacijska kvota
0,02781612% od neopredelnega
dne 1. februarja 1917 še v prometu
se nahajajočega nominalnega zneska
posojila, katerega se vsako leto pomnoži
za prištedene obresti izžrebanih obli-
gacij. Zrebanje se vrši 1. februarja vsa-
kega leta. Izplačilo izžrebanih kom-
pov se vrši tri mesece po izžrebanju,
torej prvokrat 1. maja 1917 n. št.
proti vrnitvi obligacij s talonom in
vseh pozneje zapadajočih kuponov.
Event. manjkajoči kuponi se odte-
gajo od kapitala. Vlada si pridržuje
pravico vsak čas, vendarle ne pred
1. majem 1916 n. št., po prejšnji tri-
mesečni odpovedi vse ali en del še v
prometu se nahajajočih obligacij za
nominalni znesek vnovčiti. Zastarene
obligacije je določeno na 30 let po
izžrebanju, pri kuponih 10 let od
dospelosti. Izplačilo obrestnih kupo-
nov in izžrebanih obligacij je za vse-
lej prosto sedanjega in bodočega ru-
skega davka. Se ne izžrebane obli-
gacije se sprejmejo kot kavcija pri
dobavah za državo in tudi kot jam-
stvo pri carini in akcijah pri držav-
nih blagajnah. Zapadli kuponi kakor
tudi izžrebane obligacije se spreje-
majo za nominalne pri izplačevanju
carine. Plaćevanje kuponov izžrebanih
in odpovedanih obligacij se vrši po
volji lastnika v Petrogradu (v rub-
ljih) na Dunaju (v kronah) itd. Šte-
vilke izžrebanih obligacij bodo objav-
ljene v dunajski „Wiener Zeitung“.
Do izgotovitve definitivnih komado-
v — kar se bo na vsak način pred
1. novembrom 1907 n. št. zgodilo —
bodo izdana v Avstriji začasna, av-
strijsko kolekovana potrdila, glaseča
se na 1, 5 ali 10 obligacij; vsako po-
trdilo bo imelo po dva, in sicer
1. novembra 1906 in 1. maja 1907
zapadajoča kupona. Potrdila bodo
opremljena s faksimilom podpisa za-
stopnika carskega ruskega finančnega
ministrstva in kontrolno bančno
stampilo, svoječasno se potem brez-
plačno zamenijo proti definitivnim,
avstrijsko kolekovanim obligacijam.
Prvi kupon teh komadov bo zapadel
s 1. novembrom 1907. — Petro-
grad, v aprilu 1906. — Carski
ruski finančni minister. —
Prijava na zgornje posojilo sprejema
Ljubljanska kreditna banka
v Ljubljani, in sicer najkas-
neje do 26. t. m. Subskripcija se
vrši po kurzu 88.— za 100 nomi-
nala in znaša torej efektivno
obrestovanje polnih 5 1/2%. Z
ozirom na ta izborni, v vsa-
kem ozirom popolnoma varni
papir, priporočamo takojšnjo
prijava k subskripciji even-
tualno tudi brzojavno.

Ljubljanska kreditna banka.
strijeno in tekoče
Sarg
glicerina
napravlja kožo
belo in nežno.
Dobi se povsod.

Voljne masne pene
Doeringovega mila s sovo, zloženega z
doletnim patentno zav. cvetličnim mlekom,
lepa koža, sečsti polt, poživl delovanje kože in
tudi na najobčutljivejšo kožo ne deluje dražljivo.
Otrokom dobrota, damam potreba. Doeringovo
milo s sovo se dobiva po 60 vin. povsod.
1237—1

Umrli so v Ljubljani.
V deželni bolnici:
Dne 15. aprila. Vito Jugoglia, hlapec,
28 let. Meningitis basilaris.
Dne 16. aprila. Adolf Oblak, dninar, 24 let,
jetika.

Zavarovalne vesti.

„JANUS“
vzajemni zavod za zavarovanje
življenja na Dunaji.

I. Wipplingerstrasse št. 30.
V I. četrtletju 1905 je bilo vloženih 4304
zavarovalnih ponudb z zavarovalno vsoto
okroglo K 5.888.000.—, izmed katerih je bilo
izdanih 3979 polic za zavarovalno vsoto
K 4.741.000.—.
V I. četrtletju zapadle zavarovalne
premijske pristojbine, kakor tudi kapitalne
obresti znašale so okroglo K 1.417.000.—.
Zapadla plačila pa K 624.000.—.
Od obstanka zavoda se je izplačalo
K 59.177.000.— 1295
Police „Janusa“ so po triletnem ob-
stanku nezapadne, po petletnem obstanku
neizpodbitne. Po petletnem obstanku iz-
plačila zavod tudi za slučaj samoumora,
dvojenja ali pijanstva. Nudi tudi brezplačno
vojno zavarovanje, in plača zapadlo zavar.
vsoto takoj, to je brez odloga in brez
provizije.
Nadaljna pojasnila daje in zavarovalne
ponudbe sprejema
**Filijalka „Janusa“ za Štajersko,
Koroško in Kranjsko
v Gradcu, Janushof.
Neutorgasse 47.**

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.
Uradni kurzi dun. borze 23. aprila 1906.

Valovljeni papirji	Denar	Blago
4 1/2% majska renta	99.45	99.65
4 1/2% srebrna renta	99.30	99.50
4% avstr. kronska renta	99.60	99.80
4% zlata	117.90	118.10
4% ogrska kronska renta	95.70	96.90
4% zlata	114.25	114.45
4% posojilo dež. Kranjske	99.50	101.—
4% posojilo mesta Split	100.50	101.50
4% bos.-herc. železniško	100.—	100.—
4% posojilo 1902	100.65	101.65
4% češka dež. banka k. o.	99.85	100.30
4% z. o.	100.05	100.30
4% zast. pisma gal. dež.	100.35	101.35
4% hipotekne banke	100.60	101.60
4% pr.	105.60	106.60
4% zast. pisma innerst.	100.50	101.50
4% hranilnice	100.—	100.60
4% zast. pisma ogr. centr.	100.—	100.90
4% dež. hranilnice	99.50	100.50
4% z. pis. ogr. hip. ban.	100.50	101.50
4% obl. ogr. lokalnih železn. d. dr.	99.90	100.—
4% obl. češke ind. banke	99.50	100.—
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	312.—	314.—
4% prior. dolenskih žel.	100.70	101.70
4% prior. juž. žel. kup. 1/2%	195.—	197.—
4% avstr. pos. za žel. p. e.	285.—	287.—
4% od l. 1864	159.—	161.—
4% izske	293.50	303.50
4% zem. kred. i. omisije	299.—	308.—
4% II.	264.—	272.50
4% ogrske hip. banke	101.—	109.60
4% srbske a frs. 100.—	152.50	153.50
4% turške	24.—	26.—
4% Saalika	472.50	482.50
4% kreditne	78.—	84.—
4% imoske	91.—	97.—
4% Krakovske	59.—	65.50
4% Ljubljanske	50.50	52.50
4% Avstr. rdeč. križa	31.25	33.25
4% Ogr.	57.—	63.—
4% Rudolfove	71.—	76.—
4% Saleburške	522.—	532.—
4% Dunajske kom.	128.40	129.40
4% Dalmice	682.75	683.75
4% južne železnice	1645.—	1655.—
4% Državne železnice	689.75	690.75
4% avstr.-ogrsk. bančne deln.	819.—	820.—
4% avstr. kreditne banke	242.50	243.50
4% Ogrske	658.—	660.—
4% Žrnovstenske	573.60	574.60
4% Premogokop v Mostu (Brüx)	2705.—	2725.—
4% Alpinske montan	573.25	574.25
4% Prške žel. ind. dr.	279.—	280.—
4% Rima-Murányi	588.—	594.—
4% Trboveljske prem. družbe	150.50	152.—
4% avstr. orožne tovr. družbe		
4% Češke sladkorne družbe		
4% Valise	11.34	11.38
4% C. kr. cekin	19.14	19.17
4% 20 franki	23.46	23.54
4% 20 marke	23.98	24.06
4% Sovereigns	117.32	117.52
4% Marke	95.75	95.95
4% Laški bankovci	253.—	253.75
4% Rubli	4.84	5.—
4% Dolari		

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 24. aprila 1906.

Termin.	Pšenica za maj	za 100 kg K	16.42
„ oktobar	100	16.60	
„ oktobar	100	13.55	
„ oktobar	100	13.42	
„ oktobar	100	13.68	
„ oktobar	100	15.92	
„ oktobar	100	12.68	

Effektiv.
Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo.
Višina nad morjem 806.2. Srednji kračni tlak 736.0 mm.

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
23. 9. zv.	731.7	10.3	brezvetrno	oblačno	
24. 7. zp.	731.0	8.5	sr. jvzhod	oblačno	
25. 2. jol.	730.6	7.0	sl. jvzhod	dež	

Srednja večerajša temperatura: 13.0°, normala: 11.0°. Padavina v mm 5.1.

Sotrudnik
z gotovino 3000 K do 4000 K, se sprejme pod ugodnimi pogoji za dobro uspevajoče podjetje. Voditi mu je treba knjigovodstvo ali pa bi moral ostati v kakem večjem mestu ter tam delovati za podjetje. Lahko je tudi ženska.
Zadevne ponudbe je poslati upravn. ništvu „Slov. Naroda“.
1489—1

Fran Peršina
posest. in trg. v Senčurju pri Kranju
previden z zakramenti za umirajoče, danes ob 11. uri dop. po dolgi in mučni bolezni v 57. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb dragega rajnika bo v sredo, dne 25. aprila ob 3. uri pop. iz hiše žalostl v Senčurju pri Kranju. Sv. maše zadušnice se bodo služile v farni cerkvi Sv. Jurja.
V Senčurju, 23. aprila 1906.
Antonija Pršina roj. Praprotnik
vdovljena Blagne, soproga.
Posebna naznanila se ne bodo izdajala.

Zahvala.
Za vse izkazano sočutje povodom bolezni in smrti naše preljube soproge, oziroma matere, sestre, tete in sestričine, gospe
Ane Terpin roj. Cerar
izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za časteče spremstvo drage ranjke k večnemu počitku iskreno zahvalo.
Zahvalujemo se posebej še darovateljem prepleh vencev kakor tudi gg. nosilcem istih pri sprevodu.
V Ljubljani, 24. aprila 1906.
1494
Žalujoči ostali.

Zahvala.
Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam o priliki neizprosne smrti predragega brata in strica, gospoda
Josipa Rodeta
meščana in posestnika v Kamniku
izrazili svoje sočutje in posebno še veleč. gospodu dekanu Lavrenčiču za dušno skrb in tolažbo ranjcemu, č. sestram usmiljenkam za vzorno postrežbo, gospodu Slabajnetu, ki se mu je vedno izkazal pravega, edinega prijatelja, posebno pa v njegovi dolgi, mučni bolezni, slavnemu pevskemu društvu „Lira“ za tolažilno vznosno petje, slav. „Citilnic“, ki ga je spremila z zastavo, in veteranskemu koru, ter vsem, ki so mu izkazali častno spremstvo do groba, izrekajo svojo udano zahvalo
1497
žalujoči sorodniki.
V Kamniku, 23. aprila 1906.

Pohišstvo
popolnoma novo, nerabljeno, v lepem slogu se zaradi odpotovanja prav po ceni proda
1499—1
Natančneje se izve Florjanskih ulicah št. 24 I nad. od 12.—2. ure pop.

Učenec
14—15 let star, poštenih staršev, zmogen slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, se sprejme v veliko špecerijsko trgovino na deželi blizu mesta Ljubljane.
Nadaljna pojasnila daje **Franc Cerar v Domžalah.**
1419—1

Bolniško in podporno društvo pomočnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko v Ljubljani
broječe 85 članov razpisuje mesto društvenega zdravnika.

Reflektanti naj blagovolijo svoje prošnje poslati društvenemu načelnstvu do 15. maja 1906 in navesti obenem tudi zahtevo plače.
V Ljubljani, 23. aprila 1906.

Prodaja se hiša v Novem mestu
z lepim senčnatim vrtom, prijaznim razgledom, zaprtim kegljiščem, lepimi sobami, kletmi itd. V hiši je stara znana gostilna in je hiša za ta obrt prav pri pravna. Zaradi vrta in lepega razgleda ter jako ugodnih plačilnih pogojev in nizke cene je pa tudi za privatnike priporočljiva. Kupec za to obrt plača pri kupu polovico kupne cene, privatnik pa le tretjino. Ostanek plačuje na več obrokov.
Več se poizve pri lastniku v **Novem mestu h. št. 180.**
1491—1

Stanovanje

v Knafllovih ulicah št. 5 v pritličju, obstoječe iz 3 sob s pripadki, se odda za majev ali avgustov termin.
Pojasnila daje upravn. ništvu „Narodne Tiskarne“ ravnotam.

2 meblovani sobi
se oddaste takoj v najem v Wollfovih ulicah št. 12.
1488—1
Vpraša se v pisarni istotam.

Mizarskega pomočnika
sprejme takoj
Josip Berdajs, mizar
v Liti. 1482—1

Mladenič
iz boljše hiše se sprejme takoj
Kot vajenec
pri zobozdravniku dr. E. Bretlu v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 1.
1466

Stanovanje
v Knafllovih ulicah št. 5 („Narodna Tiskarna“) v II. nadstropju s 3 sobami, kuhinjo in pripadki se odda za avgust ali pa tudi že za julij.
Več se izve v upravn. „Narodne Tiskarne“.

Gostilna
popolnoma nanovo renovirana z velikim blevom, svinjakom, z 8 sobami, plesno dvorano in pritliklinami, se radi družinskih razmer v prijaznem trgu vipavske doline takoj proda. Na razpolago je tudi kak vinograd.
Ponudbe na upravn. ništvu „Slov. Naroda“.
1495—1

Stavbišče!
V Spodnji Šiški nasproti šole je naprodaj več lepo ležečih parcel za zidanje. Cena: eno do dve in pol krone za kvadratni meter.
1290—5
Poizve se pri odvetniku gosp. I. Vencajzu, ali pa pri lastniku v Florjanskih ulicah št. 1 v Ljubljani.

Stanovanje
s tremi večjimi ali štirimi manjšimi sobami in stranskimi prostori želim najeti s 1. avgustom t. l. v kaki vili ali bihi z vrtom v obližu bodočega novega gimnazijskega poslopja ob Poljanski cesti. — Ponudbe naj se pošljejo do 3. maja na moj naslov.
1487
Dr. J. Bezjak
v Mariboru, Toppeinerjev trg 5.

Ceno je naprodaj:
elegantna temnordeča nova trgovska oprava, stelaže, ladelci, 2 pudelna z marmornatimi ploščami itd., potem lepa nova sobna oprava, razne postelje, omare, mize, stoli in dr. Registrirna blagajna, vredna 1500 kron, železna Wertheimovka itd.
Natančneje se poizve pri L. Fürsagerju v Radovljici.
1486—1

Ugodna prilika! Pristni solingenski in ameriški stroji za striženje las.
Namesto K 9, samo K 4.50! la solingenski stroj za striženje las s 3 natekljivimi gredi za 3, 7, 10 mm dolge lase, ki z njim lahko vsakdo takoj striže lase.
Prav pripravo za domačo rabo in za brivce K 4.50; ameriški model z vmetjo znotraj K 5.—; stroj za striženje brade K 4.20, brilni aparat model „Star“ z varstveno pripravo K 3.—; britev K 1.50, la'konjske škarje K 4.60, la'pasje škarje K 4.—.
Dokler bo kaj zaloge se po prodajalo 500 poljskih kukul namesto po K 40.— po K 10.—, za na prostem, za gledališče, mornarstvo, model „Zeus“ 144mm s 6 ahromatskimi objektivi iz gorskih kristalov, s kompasom, pref. usnatim tokom, jermenom in vrvice za K 10.—, damska velikost K 8.—. Pošiljate po povzetju. Za neugajajoče denar nazaj. Velik specialni katalog o optičnem blagu za 30 h v znakmah. **WEISSBERG**, Dunaj, II., Untere-Donaustrasse 23 i.
1005—3

Ponujam svoja prirodna vina
od Blatnega jezera, letnik 1901:
Belo vino a K 32.— do K 40.—
Rdeče vino a „ 34.— za 100 litrov
loko klet od 10 hektolitrov naprej.
Na željo pošljem vzorec.
Več pri Juriju Zekoll, Keszty ob Blatnem jezeru na Ogrskem. 1465—2

Stanovanje
pripravno za vsako trgovino ali obrt, se odda v najem.
1469—2
v Stepanji vasi št. 50.

Gostilna
z nekoliko zemljiščem na primer-nem kraju, ne predaleč od železniške postaje, se takoj kupi ali vzame v najem. Ponudbe s ceno naj se pošiljajo na **Gasperja Drnovšek, Babno pri Celju št. 15.**
1467—2

Zanesljive zidarje
sprejme 1439—3
Ivan Flemelj
stavbenški podjetnik na Bledu.
Plača po dogovoru.

Kuhinjo in sobo
z vso opravo
odda samostojni kuharici **Florijan Hostnik**, gostilničar v Spodnji Šiški št. 35.
1457—2

Trgovski prostori
z opravo za trgovino z mešanim blagom se oddajo takoj pod jako ugodnimi pogoji za več let v najem.
Kje pove upravn. ništvu „Slovenskega Naroda“.
1454—2

Vsled odpotovanja se ceno proda salonska garnitura
(majhna zofa in štirje fotelji), umetna palma s secesionističnim jako lepim stojalom in še nekatere druge stvari.
Ogledati je dopoldne ali popoldne na **Rimski cesti št. 18**, pritličje na levo.
1434—3

Stari komisni čevlji
že predelani ali še nepredelani, kakor tudi škornji se dobivajo en gros najceneje pri
1234—10
L. Pressburger & sin
na Dunaju XX.1.

Spretno delavke
za pletenje nogavic se sprejmejo. Po dogovoru se dajo tudi stroji in delo na dom.
1447—3
M. Franzl, Privoz št. 10.

Pristni dobri brinjevec
se dobi pri 329—8
L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

Ženitna ponudba.
Učitelj (28 let) bi se takoj poročil z izobraženo, dobrosrčno gospico v starosti od 17—25 let, ki ima tudi nekaj premoženja.
1357—6
Le resne ponudbe, ako mogoče s sliko, ki se takoj vrne, na upravn. ništvu „Slov. Naroda“ pod „Slučaj“.

Gostilna.

Dve sestrji želite za takoj ali pozneje v najem ali na račun gostilno kje v mestu, trgu ali v vasi; najrajši blizu farne cerkve ali kolodvoru in sicer na Kranjskem, Štajerskem, Primorskem ali Hrvaškem. — Ponudbe upr. „Sl. Nar.“ pod „gostilna št. 70“.

1422 3

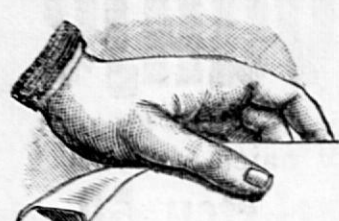
Sprejema savarovanja človeškega življenja po najrazumnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga savarovalnica. Zlasti je ugodno savarovanje na doživljenje in smrt s manjšimi plačili.

Vsek član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fond: 31,865.386-80 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 82,737.159-57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
s vseskozi slovensko, narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, šegar pisarne so v lastni bančni hiši
v Gospodarskih ulicah šte. 12.

Zavaruje postopja in premije proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode conje takoj in najkrajše. Uživajo najboljši sloves, koder postaje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatke podpore v narodne in občinske namene.

Augustin Zajec
restavrat

Leopoldina Zajec rojena **Fritz**

1498

poročena.

Ljubljana

dne 24. aprila 1906.

Mlosterneuburg

Namesto vsakega drugega naznanila.

Doba hausse 1906.

Poravnava z Ogrsko. Konec maroške zadeve. Udeležitev Avstrije pri ruskem posojilu. Industrijska velezeva. Padanje obrestne mere so za dunajsko borzo trenutni, ki jih ni podcenjevati in ki paš utegnejo najširše kroge zanje zanimati. Pojasnila o delnicah, ki utegnejo narasti, radovoljno dajem na podlagi zanesljivih informacij resnim interesantom. Naročila za dunajske ali zunanje borze se izvršujejo najkrajše in lahko kupljeni efekti do dviga ali do realiziranja dobitka ostanjejo proti zmernim obrestim pri meni v varstvu.

Banka in menjalnica.

Ignacij Urbach

Dunaj IX. Währingerstr. 37.

(Firma obstoji od l. 1889.)

Telefon št. 16.018. — Pošt. hranil. račun št. 852 633.

Perilo za novorojenčke

Anton Šarc
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8
Lastna izdelovalnica 1131 5
na Sv. Petra nasipu št. 7.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1905. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga na Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Murau, Mauterndorf, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Ljubno, Selztal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Zeneva, Pariz, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 58 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, (v Prago direktni voz I. in II. razr.), Lipsko na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razr.). — **Proga v Novo mesto in Kočevje.** Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m jutraj osebni vlak v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga na Trbiž.** Ob 3. uri 23 m jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.), Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Linc, Aussee, Ljubno, Celovec, Mali Glodnitz, Beljak. Ob 7. uri 12 m jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (v Prago direktni voz I. in II. razreda), Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selztala, Beljaka, Celovca, Malega Glodnitza, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Murau, Malega Glodnitza, Celovca, Pontabla, čez Selztal, od Inomosta in Solnograda, čez Klein-Reifling iz Steyra, Lince, Budejovic, Plzna, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — **Proga iz Novoga mesta in Kočevja.** Osebni vlaki. Ob 8. uri 44 m jutraj osebni vlak iz Novoga mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novoga mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — **Odhod iz Ljubljane juž. kol. v Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m pop., ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. jutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Prevzetje

vevške tvorniške restavracije.

Usojam se cenjenemu p. n. občinstvu vljudno javljati, da sem s 1. aprilom t. l. prevzel

tvorniško restavracijo.

Trudil se bom, da zadovoljim z izvrstno, ceno kubo, z zameteno pristnimi vini in s točenjem predobro znanega gösskega marčnega piva svoje cenjene goste.

Obilega obiska se nadejajoč znamenja udani

Jožef Manhardt.

1352 6

Meblovana soba

v bližini Mestnega trga se išče za 1. maj.

Ponudbe na upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

1458-2

Najboljši čas za sajenje do srede maja.

Iglasta drevesa

v 100 najplemenitejših vrstah in vseh velikostih.

1432-2

Rože

v najlepši izbiri priporočajo

drevesne šole

Adalberta Faragó

c. kr. dvornega dobavitelja v Zalae-gerszegu ob železnici Dunajsko Novo mesto-Nova Kaniža.

Ilustrovani ceniki na razpolago.

ZENITEV.

Trgovec z dobro vpe-ljano trgovino, 26 let star, stanujoč v Trstu, želi dobiti v zakon gos-picio ali vdovo slov. narodnosti. Biti mora izobražena in imeti nekaj dote. Pismene ponudbe s slikami naj se pošiljajo pod naslov

Trgovec 26, Trst, poste restante.

Tajnost zametena, slike se takoj vrnejo.

Oddam

za primerno najemščino v neposredni bližini južne železnice, t. j. v Ljubljani na Sv. Martina cesti št. 20 ležeče

velike in svetle

delavnice

pripravne za vsako obrt,

krasna skladišča
(transito)

kleti z vodovodom in hlev za dva konja.

Prodajam dobro

kontrolno blagajno

(National.)

Pojasnila pri lastniku Jos. Pe-triču ravnotam.

1409-3

Pravkar izšlo:

Vošnjak Bogumil

Na razsvitu

Ruske študije.

Ta zanimiva knjiga je pisana objektivno, brez onega neutemeljenega slovenskega navdušenja, pa seveda tudi brez sovražne zagrizenosti. Saj jo je napisal Slovenec, Slovan. Omislili in predstavljal naj bi si jo vsak izobražen Slovenec, da si razbistri svoje predstave in nazore o Rusiji in ruskem narodu. Marsikaj, kar se sedaj godi na Ruskem, mu postane jasno. Nesrečna vojna z Japonci, krvavi domači nemiri, slajni nenaadni uspeh revolucije: za vse to moramo iskati in najti pravih vzrokov čimteljev in ciljev.

54-42

Ukusne opremljena knjiga z izvorno risbo na ovojnem listu je izšla v založbi

L. Schwentnerja

v Ljubljani

Cena: broš. 4 K, eleg. vez. 5 K 50 h, po pošti 30 h več.

Josip Kozák

obč. svetnik itd.

Josipina Dolenc

hišna posestnica

poročena.

1485

Ljubljana, dne 24. aprila 1906.

Patentna pisarna VIKTOR TISCHLER, Dunaj VII/2

Siebensterngasse 39

daje pojasnila o novem avstrijskem patentu št. 7917 gleda

„aparata za izdelovanje galvanske prevleke žice, kovinskih palic in dr.“

1492

Lastnik patenta bi rad z interesi zaradi prodaje patenta ali oddaje licenc, stopil v zvezo in sprejema tudi druge nasvete za obrtniško izkoriščenje patenta.

Vodni zdravilni zavod

kopališče Kamnik na Kranjskem

Postaja c. kr. drž. železnice.

1472-1

Vse vodno zdravljenje, (sistem Priesnitz, Wienternitz in Kneipp) solne, elektriške kopeli in kopeli z ogljikovo kislino, zdravljenje s suhim vročim zrakom, masaža in zdravlila gimnastika, zdravljenje z elektriko. Prospekti zastoj. Sezija od 20. maja do septembra. Zdravniški vodja dr. R. Wackenreiter.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, Dolenjske želez. postaja Straža-Toplice.

Akratoterma 38°C. Pitno in kopalno zdravljenje. Posebnega učinka za protin, revma, ischias, nevralgijo, kožne in ženske bolezni. Veliki kopalni basini, posebne kopeli in mahovnatte kopeli. Udobno opremljene sobe za tuje, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Dobra in cenovno restavracija. Sezija od 1. maja do 1. oktobra. Prospekte in pojasnila daje brezplačno kopališka uprava.

5% rusko državno posojilo.

Prijave k subskripciji sprejema že od danes naprej

brez vseh stroškov

in daje natančne informacije glede tega novga in za nalaganje denarja posebno ugodnega papirja

„Ljubljanska kreditna banka“.

Zgorajšnje, v vsakem oziru popolnoma varno posojilo se bode obrestovalo s čistimi 5 1/2 %.

1483

Št. 4.515

1429 3

Razglas o glavnem naboru leta 1906.

Podpisani mestni magistrat naznanja mladeničem v nabornih letih:

1. Glavni nabor za deželno stolno mesto Ljubljano se bo vršil letos 27., 28. in 30. aprila v „Mestnem domu“ na Cesarja Jožeta trgu, in sicer 27. aprila za mladeniče, ki so pristojni v Ljubljano, 28. in 30. aprila pa za one zunanje mladeniče, katerim se je dovolilo priti k naboru v Ljubljano.

Začetek ob 8. uri dopoldne.

2. Nabornikom, odnosno tudi njihovim moškim svojem, ki se pozovejo k naboru, je priti o pravem času treznim in snažnim na nabirališče, ter naj vložo o pravem času potrebne dokaze, če se oglašajo za ugodnost:

- kot kandidatje duhovskega stanu, kot posvečeni duhovniki in kot nameščeni dušni pastirji (§ 31 voj. zak.);
- kot podučitelji, učitelji in učiteljski kandidatje (§ 32 voj. zak.);
- kot posestniki podedovanih kmetij (§ 33 voj. zak.);
- iz rodbinskih razmer (§ 34 voj. zak.);
- enoletnega prostovoljstva (§§ 25 — 29 voj. zak.).

3. Naborniki, kateri žele ugodnosti §§ 31 — 34 voj. zak. in imajo tudi pravico do ugodnosti enoletnega prostovoljstva, se morejo zgledati, ako bi se jim odklonila prošnja za kako prej omenjenih ugodnosti za ugodnost enoletnega prostovoljstva pri glavnem naboru.

4. Kdor zanemari naborno dolžnost, ali v obče katero iz vojenga zakona izvirajočih dolžnosti, se ne more izgovarjati, da mu ni bil znan ta razglas.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 6. februarja 1906.